İSRAİL ZİNDANLARINDA 7 YIL

Faik Bulut anlatıyor

* "İsrail mahkemesinin beni yargılama yetkisi yoktu. Mahkemeye bu yetkiyi veren kanun ben mahkum olduktan 7 ay sonra yürürlüğe girdi..."
* "İnsan hayvandan bir şey öğrenir mi? Öğrenirmiş işte. Bizim oraların köpekleri gibi yalaya yalaya iyi ettim yaralarımı..."
* "Aylarca hücrede kaldım. Aç, susuz, yaralı... Pir Sultan söylerdim en çok. Ne ağlarsın benim zülfü siyahım Bu da gelir bu da geçer ağlama"

"Ne ağlarsın benim zülfü siyahım"

YARIN Aydınlık'TA

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ 31 MART 1980 10 LİRA

İlkay Demir, Necmi Demir, Necati Sağır, Kamil Dede Ömer Güven THKP–C'nin doğuşunu ve 12 Mart eylemlerini tartışıyorlar

THKP-C neydi? Nasıl doğdu? Eylemlere katılanlar bugün ne diyor?

Yazısı 8. sayfamızda

Kamu kesiminde çalışan 700 bin işçi, en azından enflasyon oranında artış beklerken

Hükümet ücret artışlarını düşük tutmak istiyor

■ Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu, kamu kesimindeki sözleşmeleri çıkmaza sürüklüyor

İŞÇİ SERVİSİ

BAŞBAKANLIK bünyesinde oluşturulan Toplusözleşme Koordinasyon Kurulunun kamu kesiminde devam eden toplusözleşmelerde ücret artışlarını yüzde 60-65 ile sınırlama eğiliminde olduğunun öğrenilmesi, geniş çevrelerde tepkiyle karşılandı.

Ekonomi uzmanları, 1979 yılında enflasyon oranının yüzde 82,1'e vardığını, 1979 Şubatından 1980 Şubatına kadarki süre içinde ise yüzde 103,8'lik bir enflasyon oranına ulaşıldığını hatırlatarak, hükümetin ücret artışlarını yüzde 60 ile sınırlamasının Türkiye'nin ekonomik gerçekleri ile kesinlikle bağdaşmayacağını belirtiyorlar.

Son iki aydaki fiyat artışlarının yüzde 35'e vardığını belirten uzmanlar, yüzde 60'lık ücret artışının işçinin satın alma gücünü korumak bir yana daha da düşüreceğini vurguluyorlar.

Hükümetin bir yandan eşel mobil uygulamasına geçeceğini böylece işçi ve memur gelirlerini enflasyon oranında artıracağını açıkladığı bir dönemde, bir yandan da başlayan sözleşmelerde, ücretleri enflasyon oranının altında tutmaya kalkışması, açık bir tutarsızlık olarak niteleniyor.

TOPLUSÖZLEŞMELER SÜRÜNCEMEDE

Türk-İş'in kamu kesi-

(Devamı sayfa 7 sü. 4'de)

İslam Cumhuriyetinin Birinci Yılında İran Maslahatgüzarı Ahmet Musafıkzade'nin Aydınlık'a özel demeci

"Çok önemli başarılar kazandık ama daha çok işimiz var"

Çiğdem Kömürcüoğlu ve Nuri Çolakoğlu'nun röportajı 3. sayfada

Yalnız Develi'de değil

Çok sayıda köy ve kasaba heyelan tehdidi altında

KAYSERİ'nin Develi ilçesine bağlı Ayvazhacı köyünde toprak kayması sonucu 57 yurttaşın hayatlarını kaybetmesine yol açan heyelan tehlikesi birçok kasaba ve köyü de tehdit altında tutuyor.

Her an kopup yuvarlanması beklenen binlerce tonluk kayaların altında

(Devamı sayfa 7 sü. 1'de)

Toprak kayması, göçük ve kaya düşmesi tehdidi altında yaşayanlar sürüp giden yazışmaları yıllardır bekliyor ama doğa çoğu kez bu kadar sabırlı davranmıyor. Doğal afetler çoluk çocuk, birçok yurttaşımızı evsiz barksız bırakıyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

ADANA HÂLÂ SULAR ALTINDA

Ayvazhacı'daki ölü sayısı saptanamıyor

■ Göksun'un bir köyünde heyelandan 5 kişi, ilçe merkezinde de sel sularına kapılan 2 kişi, Afşin'de bir genç Feke'de de taşkın nedeniyle 4 kişi öldü

■ Kars'ta toprak bir ev çöktü: 6 kişi öldü

HABER MERKEZİ

AYVAZHACI köyünde heyelan altında kalan cesetlerin çıkartılması çalışmaları, büyük güçlüklerle sürdürülüyor. Enkaz altında kalan evlerin üzerinin 10 metre kalınlığında çamurla kaplı olması ölü sayısının saptanmasını engelliyor. Ayvazhacı köylüleri Evliya dağının zirvesinde "Kartal ağzına" benzeyen büyük bir çukur bulunduğunu ve

(Devamı sa. 7. sü. 8'de)

Diyarbakır'da beş kişiyi öldürmekten sanık 17 Apocu yakalandı

Oğlunun önünde işkence edip kurşuna dizdiler

■ Ankara'da iki kardeşi mazotla yakan üç komando yakalandı

■ Amasya'da kahve tarandı: 1 ölü

■ Üsteğmen Koç'un katili belirlendi

■ Tunceli'de Apocularla Halkın Kurtuluşçuları çatıştı: 1 Apocu öldü, Kavacı 1 genç yaralandı

GAZİANTEP (ÖZEL)

NİZİP'in Köseler köyünden Mustafa Kaya adlı bir yurttaş "Emeğin Birliği" grubundan oldukları bildirilen 4 kişi tarafından önce işkence gördü, daha sonra kurşuna dizildi.

Mustafa Kaya adlı köylü, 19 Mart günü Halfeti'den ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra yanında 10 yaşındaki oğlu olduğu halde eşekle köyüne dönerken 4 saldırgan tarafından yolu kesildi. Saldırganlar önce 10 yaşındaki çocuğu eşekten indirip elini ayağını bağladılar. Sonra da ağzına mendil basıp kapattılar.

(Davamı sa.7, sü.6'da)

MEHMET SEYDA'NIN SON ROMANI

ÜŞÜTÜKLER

YARIN: AYDINLIK'TA

Mehmet SEYDA	"Salah Birsel Üzerine Notlar" (Bugün)
Osman ŞAHİN	Nefes sıcağı öyküler "ELLER" (Salı)
Cemal SÜREYA	"Piyango" (Çarşamba) "Best-seller" (Cumartesi)
İsmet Zeki EYUBOĞLU	"Edebiyat" (Perşembe)
Tahir ÖZÇELİK	Gerçekten "Yollar Tükendi"mi? (Cuma)

Aydınlık Sanat Sayfasında

MESS: "Grev uzarsa farkları vermeyiz"

ANKARA (ÖZEL)

MESS Genel Başkanı Şükrü Er, grev uzadığı takdirde farkların verilmeyeceğini ve imzalanacak toplusözleşmenin imza tarihinden itibaren geçerli olacağını söyledi.

Yankı dergisinin sorularını cevaplayan Şükrü Er, fabrikaların çalışmadığı halde zam vermesinin iflasa yol açacağını söyleyerek, "Biz toplusözleşmelerde fabrikaların kapanmasına sebep olacak bir mertebeye çıkmamak zorundayız" dedi.

Grevlerin genel grev provası olabileceğini de söyleyen Er, grevler yay-

(Devamı sa.7, sü.3'te)

ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu Raporu:

"Türkiye'ye 3-4 milyar dolarlık askeri yardım yapılmalıdır"

HABER MERKEZİ

AMERİKAN Senatosu Dış İlişkiler Komisyonunda görüşülmek üzere hazırlanan bir raporda, yeterli ve modern silahlara sahip olmayan Türkiye'nin NATO içinde görevlerini yerine getirmekte güçlük çekeceği belirtilerek, Türkiye'nin üç ya da dört milyar dolarlık askeri yardıma ihtiyacı olduğu kaydedildi.

Raporda, ayrıca Amerikan askeri yardım danışmanlarının Ankara'da yaptıkları görüşmelerde, Türkiye'ye yapılacak askeri yardım konusunda

(Devamı sa.7, sü.5'te)

MANGAL VE RIZVAN TOPKAPIYI GEZDİ

Ülkemizi ziyaretleri sırasında Topkapı Sarayını da gezen Afgan direniş kuvvetlerinin temsilcileri burada gördükleri İranlı ve Afganlılarla da konuştular. (Fotoğraf: AYDINLIK)

"Türkiye'den destek ve selam götüreceğiz"

■ Divriği Cevher-İş Afgan halkına yardım kampanyası açtı

İSTANBUL (ÖZEL)

AFGANİSTAN halkının Rus işgalci birliklerine karşı mücadelesini Türkiye halkına tanıtmak ve Türkiye'nin desteğini almak için İstanbul'a gelen Afgan direniş kuvvetlerinin temsilcileri dün İstanbul'un tarihi ve turistik yerlerini gezdiler. Hezb-i İslami örgütünün basın sözcüsü Hacı Mangal Hüseyin ve Siyasi Büro üyesi Rızvan Muhammed Ragıp, Topkapı Sarayı ve Sultanahmet Camisini gezdikten sonra, Milli Selamet Partisi İstanbul İl lokalini ziyaret ettiler.

Türkiye'de kendilerine gösterilen ilgiden son derece memnun olduklarını belirten Hacı Mangal "Kardeş Türkiye'deki Müslüman halkın Afga-

(Devamı sa.7, sü.3'te)

"Ben taraflı geldim" diyen Gaziantep Milli Eğitim Müdürü arka arkaya atamalar yapıyor

GAZİANTEP (ÖZEL)

GAZİANTEP Milli Eğitim Müdürlüğüne bir süre önce atanan Sait Çiftdoğan, "Ben buraya taraflı olarak geldim" diyerek, orta öğrenim kurumunda çeşitli değişiklikler yaptı.

Nizip Merkez Müdürü Mustafa Doğan, Oğuzeli Merkez Müdürü Mustafa Türkmen görevlerinden alındılar. İslahiye Merkez Müdürü Emin Erkek' in görevinden alınması için de kararname hazırladığı bildirildi.

(Devamı sa.7, sü.5'te)

"Susmazsanız dilinizi koparırım" diye saldırıyor

"TİKP İl Başkanının, Savaş, Yolu ve Politika gibi yayın organları ile ilgili iddiaları da beni ilgilendirmez. Ama MAO dönmesi bu şaşkınların, Devletin ve Cumhuriyetin kurucusu, ATATÜRK'ün partisi CHP'ye dil uzatmalarına da izin vermem. Eğer o dillerini uzatmaya devam ederler se de bilsinler ki dillerini koparmasını iyi bilirim. Dün denecek kadar yakın bir geçmişte, Çin Lideri MAO'nun dünya görüşünü savunan, Doğu

(Devamı 4'de)

CHP Muğla İl Başkanı Tufan Doğu, İlkadım gazetesinde yazdığı başyazıda küfür ve tehdit yolunu seçti.

CHP Muğla İl Başkanı, TKP yanlılarıyla ilişkisini tehditle örtbas etmeye çalıştı

HABER MERKEZİ

MOSKOVACI Savaşım dergisinin, CHP Muğla İl Başkanı Tufan Doğu'nun matbaasında basıldığının açıklanması ve bu haberin yerel basında de yer alması üzerine, Savaşım'ın Yazı İşleri Müdürü Bülent Ozoktay ve Tufan Doğu birer cevap yayınladılar.

(Devamı sa.7, sü.3'te)

ÜGD kapatılmak istenince ÜYD oldu

Bir harfle cinayet şebekesinin adı değiştirildi

■ Yeni kurulan ÜYD'ye Alpaslan Türkeş'den ve Doğan Öz'ün katili İbrahim Çiftçi'den "başarı" mesajı geldi.

ANKARA (ÖZEL)

MHP'li katillerin barınağı olan Ülkücü Gençlik Derneği (ÜGD) Sıkıyönetim tarafından kapatılmak istenince, Nevşehir'de yapılan göstermelik bir kongre ile Ülkü Yolu Derneği (ÜYD) oldu. Kongrenin haberini

(Devamı sayfa 7 sü. 1'de)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Necip Fazıl'la söyleşi

Bir ziyafet oldu benim için. Necip Fazıl'la TRT'nin söyleşisi. Zeka pırıltısı, yetenek, ister havada tebeşir çizsin, ister denizlerin dibinde, ilkel yaratıklara yem olsun, başka şey.

Bu TRT'nin sanat saatlerinden nefret içindeyim. İki insan ekrana çıkıyor ve daha beyinleri ısınmadan birbirleriyle köprü kurmadan söyleşiyorlar ileri geri (Antrenmanlarda ısınma payı bırakılır.)

Bu köprü kurma işini karşısındakiyle Jülide Gülizar iyi yapardı kendi alanında. Neden bir köşeye atıldı bilemem, Jülide Gülizar. Belki kendisi istemiştir.

—Bilmeyecek ne var- İyi yaptığından işini!

O edebiyat saati, Fransızların deyimiyle "salgamlama" bir edebiyat saatiydi hep. İçi geçmişlikler içinde, yavelikler içinde, kerestelikler içinde geçiyordu. Acıma duygusu uyandırıyordu insanda. Bir de tarifsiz bir esneme isteği.

Sadece Fikret Otyam'ı konuşturmuşlardı bir gün şirin şirin, gerisi.. Bir yararı var bu saatin... Ünlerin çoğunun nice hava olduğunu, nice fosil olduğunu, nice tamtakır kocabakır olduğunu göstermek!

Büyük Ozan Necip Fazıl'la, bu saat havalı, fantezili, seviyeli dakikalar yaşadık.

Ben olsam

Ben olsam havayı ısıtmak için önce Necip Fazıl'ın bir şiiriyle başlatırdım konuşmayı.. Hem köprü atmak için, karşımdakiyle aramda, hem izleyicilerin ilgisini uyandırmak için...

İnsan bu su misali kıvrım kıvrım
akar ya,

Bir yandan akan benim ve bir
yandan Sakarya,
Su iner yokuşlardan hep basamak
basamak
Benimse alın yazım yokuşlarda
susamak"...

diye başlayan Sakarya şiirini, bu şiire aşina kişiye okutmakla başlardım.

Yeni yeni farkına vardım bir şeyin... Bir yazarı , bir filozofu göklere çıkaranlar veya yerlere vuranlar, kulaktan dolma biliyorlar bizde sözünü ettiklerini çoğu zaman!...

"Şu çıkan buluta bak, şu inen suya
inat"...

Sevgili okurlarım, birkaç satırını veriyorum Sakarya şiirinin. Belki Necip Fazıl'ın şiirleri eline düşmemişleriniz vardır :

Sakarya, kandillere katran döktü
geceler"
Vicdan azabına eş kayna kayna
Sakarya,
Öz yurdunda garipsin, öz vatanında
parya!...
İnsan birkaç damla kan, ırmak
birkaç damla su,
Bir hayata çattık ki, hayata kurma
pusu...

şu sözlerle bitiyor:

Diz üstü çok süründün, ayağa kalk
Sakarya"...

Analiz sembolizminin bence, dünyada en güzel örneklerinden biri!...

Bu şiir yavaş yavaş "bilir kişi" tarafından okunurken, sahne iki konuşmacıyı yansıtırdı...

En basiti yapılıyor televizyonda...

Necip Fazıl, mizahıyla imajlarıyla, kültürüyle, başka bir seviye getirdi, bu çoğunlukla, kuru sıkı, suda tirit, sanat diyaloğuna... Kendinden önce, ekrana çıkmışları, ezdi gitti. Kendinden sonra gelecekleri de ezdi gitti. Karşısındaki, koşullandırılmışlığa alışık, sunucuyu da ezdi gitti!...

Ve acı duyuyor insan

Necip Fazıl'ın bir düşüncesine, karşıyım. Belli ki üstat sonraki kuşağı pek karıştırmamış. Bizde şiirin hali pür melâlinden sözediyor.

Bizde, şiir Yunus'tan beri, bazı bazı çok yüksek çizgiye erişmiş. Bu zamanın büyük ozanları içinde önce kendisi var. Sonra Fazıl Hüsnü Dağlarca'yı nasıl inkâr edersiniz:

Götürür sıcaklığımı meçhul
bâkirelerde
İçinde durduğum an.
Vakti lezzetle keşfettim,
Devamımdan..
Asil, sıhhatte, güzel ve mutlak
Ben üçüncü Halim...
Siz kimsiniz dağlar, taşlar?...

Attila İlhan var.
Hilmi Yavuz da var:

Ben ki, yazmanın ve balın
hâkimiyim,
İhaneti gül diye resmetmişim,
Lala, Bedrettin yaşıyor mu hâlâ?..

dedirtiyor Hilmi Yavuz, Mehmed Çelebiye...

İşte böyle

Necip Fazıl'la çok eskiden tanışmıştım. Ne kadar deşarj yapsa, içi hep doluydu.

Değer düşmanı bir çevrede kımıldamasaydı , belki yalnız ozanlığıyla yetinirdi.

Ama belki o değer düşmanı çevrede kımıldanmasaydı, bu kadar derine inemezdi...

Eski bir arkadaşı anlatmıştı: Ünlü dedesi, o kadar her kaprisini yerine getiriyormuş ki, bir gün, bir caminin minaresine sepetle çıkarmışlar...

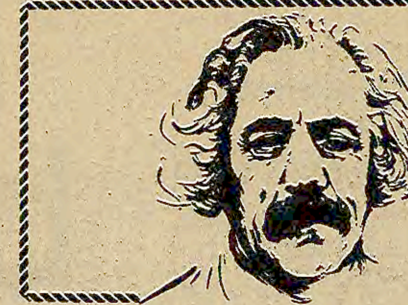
Hâlâ o minarenin tepesindedir büyük ozan ...

İnşallah TRT'nin bu saati, başka saatlerine inat düzelir:

—Nisanda nisanda...

Bu yazı çıktığında nisan gelmiş olacak...

—Nisanda, hangi mucize, mutsuzluğumuzu onurlandıracak ki?...

PAZARTESİ DENEMELERİ
İsmet Zeki EYUBOĞLU

●Halk şeriatın ne olduğunu bilse onu istemek şöyle dursun ondan ürker, kaçar.

31 MART

BUGÜN 31 Mart, bundan 71 yıl önce (1909) gericiler, bugün kesinlikle bilinmeyen bir nedenle, ayaklanmışlar, subay, yönetici, yazar gibi değişik görevlilerden birçok kimseyi öldürmüş, özellikle İstanbul'u kana bulamışlardı. Ne istiyorlardı, neden "Taşkışla" da görevli erler bu olaya katılmış, toplumun yıkılmakta olan düzenini hızla çökertmişlerdi? Bu soruların açık seçik bir karşılığını bulma olanağı yoktur kimi araştırıcılarımızca. Oysa ayaklananların "Şeriat isteriz", "Din elden gidiyor" türünden çığlıkları, ulumaları, yeşil cübbeli, yeşil sarıklı mollaların, gericilerin yollara dökülmeleri,Tanrı adına kan dökmeleri olayın nereden kaynaklandığını gösteriyor açıkça.

Osmanlı toplumu, sanıldığı gibi, tutarlı,uyumlu, kendi içinde bütünlüğe ulaşmış, düzenli bir toplum değildi. Yönetenlerle yönetilenler, üretenlerle tüketenler arasında bir uyum, bir bağlaşım yoktu. Anadolu,Ortaçağdan bu yana, yalnız üreten, İstanbul ise yiyen, tüketen bir insan kalabalığının yığınlaştığı yerdi. Eğitim boş, öğretim boş, toplum düzensiz, yönetim dağınık, çalışan az yiyen çok. Başta bulunan kişi "Tanrının yeryüzünde gölgesi" olarak nitelenmekte, [illegible] Osmanlı döneminde hızla çoğalmış, "medreseli" denen "şeriatçı" elebaşıların kışkırtmalarıyla ortalığın altını üstüne getirmekte elinden geleni esirgememişlerdi. Bu ayaklanmalar, kargaşalar 31 Marta değin sürüp geldi, orada da durmadı. Kurtuluş Savaşı yıllarında Batı Anadolu, Orta Anadolu, Doğu Anadolu, Karadeniz dolayları gibi bölgelerde sürdü. Cumhuriyet döneminde "Menemen olayı" ile, daha sonra "Şeyh Said" ayaklanmasıyla başgösterdi. Bütün bunları bize "Şeriat isteriz" diye ortaya çıkanların yarattıkları birer toplum olayı diye öğrettiler, anlatıp açıkladılar. Olayların tabanında yatan toplum sorunlarına, toplum değişmelerine değinen olmadı. Dincilerin yarattıkları kargaşalıkların arkasında yatan nedenleri araştıran, olaylara köklü bir çözüm getiren de çıkmadı.

●Yeryüzü değişiyor, toplumlar yeni yaşama olanakları arıyor. Geleceğe karşı duyulan güvensizlik halkın çağlar boyunca içine itildiği karanlıktan, bilgisizliklerden kaynaklanıyordu.

Yeryüzü değişiyor, toplumlar yeni yaşama olanakları arıyor. Geleceğe karşı duyulan güvensizlik halkın çağlar boyunca içine itildiği karanlıklardan, bilgisizliklerden kaynaklanıyordu. "Şeriat" istemenin arkasında bir çıkarın, belli bir toplum kesiminin yararına olan [illegible] "şeriat" istiyordu ayaklananlar? Oysa, bütün toplumu kurumları ile, "şeriat [illegible] altında" değil miydi? "Şeriat"la yönetilen bir toplumda yeniden "şeriat" istemenin gereği neydi? İşte bu sorunların özünde düğümlenen toplum olaylarının gerçeği. Anadolu'da, İslam egemenliği boyunca, "şeriat" isteyenlerin, bu düşünceyle ayaklananların sayısı bilinmezcesine çoktur. Günümüzde bile, özellikle 1950'den sonra, sık sık "şeriat"istenmiyor mu? Bütün toplum kurumlarını "Şeriat"a göre düzenlemek isteyen, yasaların buna karşı olmasına bile önem vermeyerek, düşüncelerini seçim gezilerinde, radyoda, televizyonda açık açık söyleyen parti başkanları, saylavları yok mu? II. Abdülhamid'i savunanlar 31 Mart Olayını "masonlar çıkardı" derler, yazarlar boyuna. Peki günümüzde yalanlarıyla, yabancı alışveriş örgütleriyle kurduğu ortaklıklarıyla, çevresindekileri, yakınlarını kısa bir sürede varlıklı kılmasıyla ün salmış, seçim gezilerinde sık sık Kur'an'ı öpüp başına koyan "mason" bozuntusu parti başkanı yok mu? Onun izini sürenlerin çoğu, ona oy verenlerin çoğunluğu, dolaylı olarak, "şeriat" istemiyorlar mı?

Bu çelişmeler, tutarsızlıklara karşın nedir bu "şeriat" denen nesne? [illegible] dan evlenmeyi isteyen çıkar mı? Oysa "şeriat" erkeğe bu yetkiyi vermiş. Halk "şeriat"ın ne olduğunu bilse onu istemek şöyle dursun, ondan ürker, kaçar. Okuyun ünlü "şeriatçı" Şeyhülislam Ebussuud Efendi'nin "fetva" denen yargılarını kahvenin, oyunun, çalgının, bozanın, Karagöz'ün, canbazlığın, türkü çığırmanın, bunlar gibi daha nice toplum varlıklarının kesinlikle yasaklandığını, suç (günah) sayıldığını görürsünüz. Bunları bilen bir kimse daha "Şeriat isteriz" diye yollara, alanlara dökülür mü? Kimler istiyor öyleyse bu "şeriat"ı diyeceksiniz. Karşılığı şöyle: Ticaniler, Süleymancılar, Nurcular, Ulu Hakancılar denen topluluklarnın öncüleri durumunda olanlar. Oysa, birçoğunu yakından bildiğim, bu kimseler arasında "şeriat" şöyle dursun namaz kılmayı, abdest almayı, ezan okumayı bile bilen yok diyebilirim. Onların niceleriyle, yirmi beş yıl önce, Beyoğlu'nda gece yarılarına değin kadeh tokuşturmuş, kadınlı-erkekli özel toplantılara katılmışım. Yıllarca müftülük görevinde bulunan babasının yazma Kur'an'larını, Hadis kitaplarını, Tefsir'lerini satıp içkiye veren yazı arkadaşım şimdi ünlü bir gerici yayın aracında "şeriat"ı savunuyor, II. Abdülhamid'in yüceliği konusunda övgüler döktürüyor. Daha nicelerini görmüşüm böyle, "Hac" görevini yerine getireceğim diye yurt dışına çıkıp kitap kaçakçılığı, altın kaçakçılığı yapmayı dine yeğlemiş.

Neden verdim bu kötü örnekleri diye gücenen olmasın, yıllarca sayıp dökebilirim daha, kanıtlarıyla, tanıklarıyla. Gereği yok artık. Anlatmak istediğim,bir toplum olayının başka türlü görünüp başka bir gerçekle sarmaş dolaş olduğudur. Çıkar tutkusunun sınırı yoktur. 1949'da, Eminönü Halkevinde, Stalin'i yeren bir şiir okununca kürsüye çıkıp onu savunan, "Büyük komşumuz için böyle söylemek alçaklıktır" deyince, sahnenin arka kapısından kaçarak canını kurtaran, babası Koçkiri ayaklanmasında asılan bir yazarın, gene gerici bir gazetede, "milliyetçilik" üstüne, din üstüne yazı yazması, 31 Mart Olayına karşı çıkanlara saldırması boşuna değildir. Bu da istemeyerek verdiğim bir örnek olsun.

Yukarıda verilen birbiriyle bağlantısız, tutarsız, gereksiz gibi görünen örneklerin birleştiği tek konu, içinde yaşadığımız toplumda "şeriat" boyunduruğunun kurulu düzeni sürdürmesidir. Ülkemizde, özellikle yenilik atılımlarının gerekli görüldüğü dönemlerde, bu dinci kurum bütün gücüyle ortaya çıkar, belli çevrelerin yararına halkı kandırır, halktan yanaymış gibi görünüp vurguncuyu korur. Anadolu insanının nedense, inanç konusunda benzersiz bir tutkunluğu vardır. Onu kandırmak için inancından daha güçlü bir etken bulma olanağı yoktur. Kurtuluş Savaşını "Sütçü İmam"la başlatan, Menderes'in uçtuğuna inanan bu toplum neden böyledir diye düşününce karşımıza eğitim, onun ardında geçim sorunu dikiliverir. İşte inançların da en kolay sömürdükleri bu iki konudur. İslam dini bütün sorunların çözümünü Tanrıdan bekleyen, bütün bilgilerin, erdemlerin, değerlerin Kur'an'da olduğunu ileri süren, öyle yorumlanan bir dindir. İnsana, inanmak, Tanrı buyruklarını yerine getirmek düşer. Bu inanç insanı bir yere çakar, kımıldatmaz. Gene bu din, bütün yıkımların, kötülüklerin, bunalımların, geçim darlıklarının din buyruklarına, Tanrı sözlerine uymamaktan doğabileceğini, kimi yerde doğduğunu kesinlikle savunur. İyiliği de, kötülüğü de Tanrı'dan bekleyen, onda bulan bir dine bağlanan insana yapacak iş kalmaz artık. Bu inanç toplum olaylarının kaynağına inmeyi önler, böyle bir araştırma yöntemini gereksiz görür. Bu yüzden İslam ülkelerinde "İnanan insan, araştırmayan insandır" demek gerçeğe aykırı düşmez. İşini bilir çıkarcıya, ikiyüzlü yöneticiye, saygısız politikacıya başarı kapılarını açan da bu inanç dediğimiz nesnedir işte.

Biraz daha eskilere gidelim. Tektanrıcı dinlerin belli bir ülkede doğup yayıldığını, bütün peygamberlerin o ülkeden çıktıklarını görürüz. İ. Ö. XIV. yy.dan başlayan bu ilk tektanrıcı din anlayışı üçüncü tektanrıcı din olan Müslümanlıkla, İ.S. VII. yy. başlarında sona erer. Musevilik, Hıristiyanlık, Müslümanlık adlarıyla anılan bu dinlerin birincisi belli bir ulusun dinidir, ötekiler ise bütün insanları kuşatan bir inancı önerir. Bu üç dinin doğduğu bölgede daha önceki çağlarda, çoktanrıcı dönemlerde, insanlığın en büyük ilk uygarlığı sayılan Sümer uygarlığı yaratılmıştır. Buna karşılık tektanrıcı dinlerin doğuşundan sonra bu ülke insanlarında, kısa süreli başarı yılları dışında, önemli bir gelişme, yaratıcılık atılımı görülmemiştir. Tanrının gönderdiği söylenen "peygamber" adı verilen, kurtarıcılar bile bu ülkenin insanlarını karanlıktan, gerilikten, bilgisizlikten, sömürülmekten, dilenmekten, daha nice küçültücü durumlardan kurtaramamıştır. Tanrının, peygamberlerin binlerce yıldan beri kurtaramadıkları bu ülke insanlarını son dönemlerde İngiltere, Amerika, Rusya, Almanya, bir aralık Fransa kurtarmaya çalışmış, onlar da pek başarılı olamamışlardır.

31 Mart Olayının kökeninde, yukarıda ortaya konan örneklerin ışığı altında, incelenmesi gereken bir tarih gerçeği vardır. Bu gerçeğin bir toplum sorunu olarak ortaya konması tarih bilincinin doğmasına bağlıdır.Bu bilinç de İslam ülkelerinde yoktur, olacağa da benzemiyor bu gidişle pek.

Geçtiğimiz Hafta

Sel felaket getirdi

Hafta sonunda bütün Türkiye'yi etkisi altına alan yağışlar, sel şekline dönünce Kayseri'de onlarca yurttaşın can kaybına, yüzlercesinin evsiz kalmasına neden oldu. Kayseri'de selin yol açtığı heyelan sonucu uğranılan felaketin acısı sürerken, Seyhan Barajının patlama tehlikesi de Adanalılara heyecanlı saatler geçirtti. Adana'da baraj çevresindeki köyler boşaltılırken, bütün ilk ve orta dereceli okullar tatil edildi.

Bu arada, bütün ekim alanlarını da mahveden sel, zaten binbir güçlükle karşı karşıya bulunan üreticileri daha da büyük güçlük içine soktu.

HÜKÜMET İŞÇİ KIYIMINA DEVAM EDİYOR

Bir süredir tensikat haberleri dolaşan Çukobirlik'te 3 bin kadar işçinin işten atılacağı bizzat Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı tarafından yapılan bir açıklamayla doğrulandı. Daha önce "Kıyıma gitmeyeceğiz. Merkez Entegre tesislerinden işçi çıkartılmayacaktır. Çukobirlik'in Tariş'e çevrilmesine izin vermeyeceğiz" şeklinde konuşan Savatlı, son açıklamasında, Birlik'de istihdam fazlası 3 bin işçi bulunduğunu ileri sürerek, bu işçilerin mutlaka işten çıkarılacağını söyledi.

Tariş olaylarından sonra yapılan uyarılara ve gerek Bakanlığın gerekse Savatlı'nın aksi yönde teminat vermesine rağmen, böyle bir uygulamaya gidilmesi hem fabrikadaki işçiler arasında hem de Adana'daki diğer işyerlerinde büyük tepkiyle karşılandı.

Öte yandan, hükümetin Tekfen, Bastaş ve Marsa grevlerini de ertelemesi üzerine basına bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) bu kararları protesto ederek, hükümetin grev ertelemelerinin milli güvenliğe zarar verdiğini belirtti.

OECD KREDİLERİNDE YENİ BİR BEKLEYİŞ DÖNEMİ

Hükümetin uzun bir süredir umudunu bağladığı ve beklediği 26 Mart toplantısında OECD üyesi ülkeler, Türkiye'ye yapılacak yardım miktarının tespitini 15 Nisana ertelediler. Saatlerce süren bir toplantıdan sonra alınan bu karar bazı çevrelerde şok etkisi yaptı. Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal, "Erteleme bir anlamda yararlı olmuştur" derken, Başbakan Süleyman Demirel, "Erteleme tamamen tekniktir, o kadar mühim değildir" şeklinde konuştu. Özellikle Japonya ve Kanada'nın karşı çıkması sonunda alınan erteleme kararının pek teknik bir karar olmadığı ise bütün çevrelerin birleştiği ortak bir fikir olarak belirlendi. Japonya Başbakanının daha önce Matthöfer'le görüşmesinde, Türkiye'yi Pakistan ve Tayland'dan sonra yardım yapılması düşünülecek bir ülke olarak gördüklerini açıklaması da kararın teknik olmadığını belirten bir konu olarak hatırlandı.

Karardan sonra görüşlerini açıklayan İSO Başkanı Şaban Çavuşoğlu ertelemenin şu anda hayal kırıklığı yaratmayacağını söyleyerek, "Umutsuzluk mayıstan sonra başlar" dedi. İTO Başkanı Nuh Kuşçulu, Batının olumsuz tavır takınmasına Türkiye'deki istikrarsızlığın neden olabileceğini hatırlatarak, anarşi durursa Batının kredi verebileceğini söyledi. Kontenjan Senatörü Metin Toker ise artık ekonomik potansiyelimizi harekete geçirmemiz gerektiğini belirtti.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE SONUÇ YOK

Türkiye'deki siyasal istikrar ve ekonomik istikrarın en çok tartışıldığı bugünlerde, Cumhurbaşkanlığı seçiminde geçtiğimiz hafta yeni bir gelişme olmadı. Bütün gözler AP ve CHP Genel Başkanları üzerinde toplanırken, iki partinin grup başkanvekilleri çeşitli görüşmeler yaptılar. Şimdilik yeni Cumhurbaşkanının nitelikleri üzerinde durduklarını, henüz isim konuşmadıklarını belirten grup başkanvekilleri, seçimi 6 Nisana kadar sonuçlandırmayı istediklerini de sözlerine eklediler.

Bu arada turlar da sembolik adaylarla sürüyor. Seçimin ikinci gününde aday olarak ortaya çıkan Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz 80 oy alırken, ikinci sembolik aday Bingöl CHP Milletvekili Hasan Celalettin Ezman 81 oy topladı.

AĞCA'NIN YENİ CİNAYETLERİ AÇIKLANDI

Milliyet gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'yi öldüren Mehmet Ali Ağca ile ilgili davaya İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde devam edilirken esas hakkındaki mütalaayı okuyan Askeri Savcı, Ağca'nın cezaevinden kaçtıktan sonra, elinde sten ve üzerinde iki tabancayla Beyazıt'taki Marmara Kıraathanesine geldiğini ve bu durumu polise ihbar eden ülkücü Ramazan Gündüz'ün Ağca'nın arkadaşları tarafından öldürüldüğünü açıkladı.

Askeri Savcı, Ağca'nın askeri cezaevinden kaçtıktan sonra da Haydar Seyrangan'ı öldürdüğünü ve iki soygun olayına katıldığını belirtti.

EL SALVADOR'DA KARIŞIKLIK SÜRÜYOR

Bir iç savaşa sürüklenmekte olan El Salvador'da San Salvador Başpiskoposu Oscar Arnulfo Romero'nun öldürülmesi üzerine kargaşalık daha da arttı. "Beyaz Gerilla Birliği" adlı faşist bir örgüt tarafından öldürüldüğü bildirilen Romero'nun cenazesinde de olaylar çıktı. Bu arada, tedhişçilerle hükümet kuvvetleri arasında hafta sonunda ülkenin çeşitli yerlerinde çıkan çatışmalarda 33 kişinin öldüğü bildirildi.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

YOZGAT

YA DÖVÜLMEYİ VE ÖLDÜRÜLMEYİ YA DA 12 AY YERİNDEN AYRILMAMAYI TERCİH ETMEK

Yozgat ilinde son yıllarda, özellikle son günlerde öğretmenlere yapılan saldırılar yeni boyutlara ulaştı. Öyleki; Yozgat, yurtsever öğretmenlerin gidip gelemedikleri, ilerici kişilerin uğramaktan korktukları bir kent oldu.

Köylerde çalışan öğretmenler, maaşlarını almaya, hasta çocuğunu doktora dahi götürmeye cesaret edememektedirler. Gün geçmiyor ki Yozgat'ta yurtsever bir öğretmen dövülmesin. Gün geçmiyor ki, saldırgan zorbalar şehrin ortasında halkın gözü önünde büyük bir cüretle öğretmenlere, gençlere saldırmasınlar. Bu saldırıya uğrayanlardan biri de ben oldum.

25 Şubat 1980 tarihinde iş için gittiğim Yozgat'ta İlköğretim Müdürlüğünün bulunduğu binanın alt katından dışarı çıkmak isterken yolum 9-10 kişilik zorbalar tarafından kesildi. Soruları şu: Sağcı mısın, solcu musun?... Arkasından muştalı saldırı... Suçum sadece ilerici olmak ve benim gibi yüzlerce öğretmenin ortak sorunu, ortak suçu.

Yozgat'ta artık adam dövmek olağan hale geldi. Olaylar çok normalmiş gibi izleniliyor. Her saldırıdan sonra da yer yarılıp da içinde kaybolan, bir türlü yakalanmayan eli kanlı zorbalar, diğer yandan da mecbur kalmadıkça kente gitmemeye çalışan insanlar. İşte Yozgat'ın bugünkü durumu.

Halbuki birçoğumuz yöneticilik görevi nedeniyle il merkezine inmek, maaş almak, ihtiyaçlarımızı karşılamak zorundayız. Ya dövülmeyi ve öldürülmeyi göze alarak şehre gideceksin, ya da yılın 12 ayını görev yerinden ayrılmadan geçireceksin. İşte iki seçenek. Oysa vatandaşın can güvenliğinin sağlanması Anayasanın devlete yüklediği önemli bir görevdir.

Biz öğretmenler, huzurlu, güvenli, yaşamak, insanların arasına girebilmek, gazetemizi rahatlıkla alabilmek istiyoruz. Saldırganlar karşısında susmayı hiç düşünmeyiz. Birimizin değil hepimizin güvenli yaşama ortamını yaratmak için zorbanın bileğini kırmalıyız. Çünkü huzur içinde yaşamak en doğal hakkımız. Ayrıca ilgililerden sorunlarımıza eğilmelerini, can güvenliğimizin sağlanmasını istiyoruz.

Saygılarımla.
Bir öğretmen

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Örfi idare. 2) Ege bölgesinde tarihi eserleri zengin bir yerimiz-Tersi inşaat kalıntı ve artıkları. 3) Bir harfin okunuşu-[illegible] ri oluşturur. 4) [illegible] leten firma ve [illegible] ker. 5) Tersi [illegible] yük bir şehir-Tersi [illegible] denbire. 6) [illegible] arasında bir bağlama aracı-Almanya'da bir liman. 7) Çeşitli malların teşhir edildiği ve satıldığı büyük sergiler-Genel bankağı. 8) Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunlarına verilen ad.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Atatürk'ün doğduğu ilin adı. 2) Tersi fiyatın kısa yazılışı-Tersi üstad veya bir işin ehli. 3) [illegible] Tersi sıkıntı ifade eden bir ünlem. 4) Türkiye'nin en büyük şehri. 5) [illegible] 6) Muhteva-Tekrar. 7) Tersi Fransa'da bir nehir. 8) Bir göz rengi-Brezilya'nın ünlü bir futbolcu. 9) Tersi bir beden parçası-Afrika'da bir nehir. 10) Uluslararası Para Fonu'nun kısa yazılışı-Bir nota. 11) Tersi çocuk sahibi kadın. 12) Değişim aracı ve değeri ölçüsü olarak kullandırmak [illegible] akçe-Tersi bir ilave.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

İran Maslahatgüzarı Ahmet Musafıkzade, 2 yaşına basan İran İslam Cumhuriyetini Aydınlık' a anlattı

"Çok önemli başarılar kazandık ama daha yapacak çok işimiz var"

■ Türkiye ile İran arasında daha yakın ilişkiler kurulması için çalışmayı ben özel görevim olarak görüyorum"

■ "Ne pahasına olursa olsun Afgan halkını destekliyoruz. Afganistan'daki Sovyet orduları İran için doğrudan tehdittir"

Röportaj: Çiğdem Kömürcüoğlu
Nuri Çolakoğlu

İran, kapı komşumuz. Yıllarca dostça, kardeşçe birarada yaşadığımız İran halkı için 1 Nisan tarihinin önemi büyük. Geçtiğimiz yılın 1 Nisanında İran'da ilk kez demokratik bir seçim oldu. Sandık başına giden İranlılar, çetin bir savaştan sonra, bu kez de oylarıyla 2 bin 500 yıllık monarşiye "hayır" dediler ve İran İslam Cumhuriyeti resmen kuruldu.

İran'ın Türkiye Maslahatgüzarı Sayın Ahmet Musafıkzade ile İran İslam Cumhuriyetinin birinci yıldönümü nedeniyle yaptığımız görüşmede kendisine ilk olarak İran Devriminin bir yıl içinde ne gibi başarılar kazandığını sorduk:

"Bu bir yıl içinde çok önemli başarılar kazandık" diyerek söze başladı Ahmet Musafıkzade. "Ama daha önümüzde yapacak çok işimiz var. Devrimimiz henüz emekleme devrindedir.

"Sizin de tanık olduğunuz gibi İran Devriminin bir özelliği, halkın kitleler halinde devrime katılmasıydı. Hemen hemen tüm İran halkı bu devrime katıldı. Kitlelerin katılması açısından baktığımız zaman, içinde yaşadığımız dönemde İran Devriminin bir eşine daha rastlamak mümkün değildir. İran halkının yüzde 95-96'sı Müslümandır ve hepsi devrime katılmıştır.

"Bu bir yıl boyunca eski düzeni değiştirmeye ve 25 yüzyıllık bir düzeni yıkmaya başladık. Eski düzende halk hiç bir özgürlüğe sahip değildi. İnsan hakları daima çiğneniyordu. Bugün İran halkı bu özgürlüklere sahiptir. Düşünce, basın, toplanma özgürlükleri vardır. İslamda olan her şey Anayasamıza yansımıştır.

"Bir yıl içinde beş kez seçim yaptık. Bu bizim tarihimizde eşi görülmemiş bir olaydır. Şah döneminde de seçimler oluyordu ama bunlar seçim değildi, özgür değildi, halk ilgi duymuyordu. İlk seçimimizi 1 Nisanda yaptık, 20 milyon kişi katıldı ve İslam Cumhuriyeti lehinde oy kullandı.

"Bu yıl içinde elbette pek çok sorunla da karşı karşıya kaldık. Bir sistemi yıkmak, bir toplumun değerlerini değiştirmek istediğiniz zaman pek çok sorunla karşılaşıyorsunuz. Bunlar siyasi, toplumsal, kültürel ve ekonomik sorunlardır. İşsizlik var, bazı fabrikalar çalışmıyor. Biz şimdi iktisadi sektörleri yeniden canlandırmaya çalışıyoruz."

"TARIMA ÖNCELİK VERİYORUZ"

"Bankaları ve sanayinin büyük bölümünü millileştirdik. Toprak reformu uyguluyoruz. Şah döneminde uygulanan toprak reformu ülkeyi yıkıma götürmüştü. Bugün ancak 3-4 aylık yiyecek ihtiyacımızı karşılayabiliyoruz. Gerisini ithal ediyoruz. Bu eski rejimin uyguladığı yanlış siyasetlerin sonucudur. Şimdi tarım alanında kendimize yeterli hale gelmeye çalışıyoruz. Elde ettiğimiz bilgilere göre 1980 yılında tarım üretimi çok artacaktır. Bu kazandığımız bir başarıdır.

"Eski rejim sırasında, dışa, yani yabancı teknolojiye ve dışarıdan gelen hammaddelere bağımlıydık. Ülkemizin bağımsızlığına yardımcı olacak bir sanayi değildi. Sanayinin bu niteliğinden dolayı devrimden sonra pek çok fabrikada üretim düştü. Çünkü hem gerekli hammaddeleri sağlayamadık, hem de yabancı uzmanlar gidince sanayi durdu. Şimdi sanayiyi canlandırmaya çalışıyoruz. Ülkemizin yabancı kaynaklara bağımlılığına son vermek için gerçek bir sanayi kurma planımız var.

"Petrol alanında büyük sorunlarımız olmasına rağmen, çok başarılı olduk. Üretimi 6,5 milyon varilden 3 milyona düşürdük. Sizin de bildiğiniz gibi petrol fiyatları bu yıl içinde arttı. Bu nedenle petrolden elde ettiğimiz kazanç azalmadı, hatta bir miktar da arttı. Ayrıca üretimi kısıp petrolü toprağın altında tutarak zenginliklerimizi koruduk. Bu, paranızı Amerikan bankalarına yatırmaktan daha akıllı bir yol. Çünkü Amerikalılar bu yıl yaptıkları gibi paramızı dondurabiliyorlar. Artık petrolden elde ettiğimiz gelirleri Şahın yaptığı gibi gereksiz askeri araç ve gereçlere harcamıyoruz. Şu anda 60 milyon dolar değerinde askeri araç-gereç hiç bir işe yaramaz durumdadır. Yedek parça olmadığı için ölü gibi yatıyorlar.

"Kültürel alana gelince, eski rejim İran'ı kendi kültüründen koparmaya, yabancılaştırmaya çalışmıştı. İran toplumu bu yabancılaşmaya karşı çıktı. İran Devrimi bu yabancılaşmaya bir tepkiydi. Şimdi devrimin en zor görevlerinden biri kendimize dönmektir. Biz önce İranlı olmak istiyoruz. Eğer yabancı kültürün iyi yanları varsa, bunları seçeriz. Ama 'Bu Amerikandır, bu Avrupadır' deyip hiç bir şeyi ayırım gözetmeksizin kabul etmeyeceğiz.

"İran halkı bir yıldır devrim yapıyor. Devrimlerin olgunlaşması zaman alır. Bu bir yıl içinde olumlu değişiklikler oldu. Ama açık konuşmak gerekir. Bazı direnmeler de oldu. Çünkü alışkanlıklar zor değişiyor. Kültürel hayat, filmler, özellikle gençler arasındaki ilişkiler Şahlık döneminde mide bulandırıcıydı. Çünkü Amerikalılar gibi özgür bir seks hayatına sahip olmak bizim kültürümüzün bir parçası değildir. Şimdi dengeyi yeniden sağlıyoruz. Bunlar kazandığımız önemli başarılardır.

İRAN'IN HAYATINA YENİ BİR BİÇİM VERMELİYİZ

Çaylarımızı yudumlarken Sayın Ahmet Musafıkzade'ye ikinci sorumuzu yöneltiyoruz: Yakın gelecekte sizce İran Devriminin en önemli görevi nedir?

"Benim kişisel görüşüme göre" diyor Musafıkzade, "Devrimin temel görevi hayatı devrimcileştirmektir. İktisadi, kültürel alanlarda yeni bir tutum almalıyız. İran'ın hayatına yeni bir biçim vermeliyiz.

"Ülkenin gelişmesi lazım. İşsizlik, enflasyon gibi bazı sorunlarımız var. Devrimin en önemli görevi bu sorunların var olduğunu kavramaktır. Bence başarılı bir devrim yapmak için İran'da İslam Devriminin başarılı bir örneğini yaratmak gerekir. Bence devrimin en önemli görevi İslam devriminin görüşlerini hayata geçirmektir.

"Dış siyasetimize gelince, biz 'Ne Doğu, ne Batı, İslam Cumhuriyeti' diyoruz, kelimenin gerçek anlamıyla bağımsız olmak istiyoruz. Süper devletlere bağımlı olmak yararlı değildir. Gerçek bağımsızlık değildir. Bizim emperyalizme, sömürgeciliğe, siyonizme ve yeni sömürgeciliğe karşı yüz yılı aşkın bir mücadele deneyimiz var. Bizce gerçek bağımsızlığa giden yol, ezilen ulusların birleşmesidir. Üçüncü Dünya ülkeleri, Müslüman ülkeler, ezilen uluslar ayrı bir blok oluşturuyorlar. Bunlar birleşebilirlerse çok güçlü olabilirler. Bu kötü durumdan kurtulmanın yolu budur."

İRAN, AFGANİSTAN'IN İSTİLASINA KARŞI ÇIKAN İLK ÜLKELERDEN BİRİDİR

"Afganistan işgali İran'ın durumunu ne şekilde etkilemiştir" diye soruyoruz.

"Afganistan'da olup bitenler bizi çok yakından etkilemiştir. İran, Afganistan'daki Sovyet istilasına karşı çıkan ilk ülkelerden biridir.

1 Nisan 1979—İstanbul
İslam Cumhuriyetinin ilanı için İran'da yapılan referanduma İstanbul'da yaşayan İranlılar da Konsolosluk'a kurulan sandıklara pusulalarını atarak katıldılar.

"Birincisi, Afganlılar bizim kardeşimizdir. Biz Türkler kadar yakındırlar. Hatta onlarla aynı dili konuşuyoruz.

"İkincisi, Afganistan'daki Sovyet orduları İran için doğrudan bir tehdittir. Bu doğaldır. Afganistan'ın da sınırı var. Hükümetimiz defalarca bu durumdan kaygı duyduğunu açıklamıştır. Biz sorunun görüşmeler yoluyla çözülmesi için elimizden geleni yaptık. Biz Sovyet birliklerinin Afganistan'ı boşaltacağını ve Afganistan'da halk hükümetinin kurulacağını umuyoruz. Ama bu çok uzun bir süreç olacaktır.

"Şu noktada tutumumuz gayet açıktır. Biz ne pahasına olursa olsun Afgan halkını destekliyoruz. Çünkü onlar kitleler tarafından yönetilmeye karşı çıkarak kendi kendilerini yönetmek için mücadele veren gerçek özgürlük savaşçılarıdır."

TÜRKİYE'YE PETROL SAĞLAMAK KARDEŞLİK GÖREVİMİZDİR

Sayın Musafıkzade'ye son olarak İran-Türkiye ilişkileri üzerine bir soru yöneltiyoruz. "İran ile Türkiye arasındaki ilişkiler devrimden sonra nasıl gelişmektedir?"

"İranlılarla Türkler kardeştir. Onlar asırlar boyunca yan yana yaşadılar. İki ülke arasındaki sınır çok eskilerde çizilmiştir.

"İran'la Türkiye arasındaki ilişkiler devrimden sonra büyük ölçüde gelişti. Bu noktaya Türkiye'nin de katkısı var. Çünkü bundan önceki rejim sırasında Şah sadece, lafta, Türkiye'ye 'dost' görünürdü. Ama ilişkileri geliştirmek için tek bir adım atmamıştır. O hep Amerika ve Avrupa'yla ilgilenirdi.

"CENTO'da birlikteydik. RCD'de birlikteydik. Ama ilişkilerimizde hiç bir ilerleme olmamıştır.

"Müsaadenizle şunu da ekleyeyim. Şahlık rejiminde Türkiye'ye bir damla bile petrol satılmıyordu. Bu gün ise bir gösterge olarak devrimden sonra Türkiye'ye petrol satmaya başladık. 1980 yılında 1,5 milyon varil ham petrol, 500 bin ton mazot satıyoruz. Çünkü Türkiye'nin petrole en çok ihtiyacı olduğunu biliyoruz. Petrol sağlamayı bizim kardeşlik görevimiz olarak görüyoruz. Bunun yanı sıra kısa bir süre önce Türkiye ile İran arasında transit ticaret anlaşması imzalandı. Önümüzdeki günlerde bir Türk heyeti İran'a gidecek ve tarım, bankacılık gibi pek çok alanda işbirliği yapılması için görüşmeler sürdürülecek.

"Türkiye ile İran arasında daha iyi ilişkiler kurulması için çalışmayı ben özel görevim olarak görüyorum."

Şubat 1979—Tahran
İran Devriminin dönüm noktalarından biri: Ayetullah Homeyni, Paris'ten Tahran'a dönüyor. Tahran caddeleri devrimin ilk haberini veren insanlarla dolu.

BM Komisyonunun karar tasarısı belli oldu

"Egemen, bağımsız ve bloksuz Filistin devletinin yaşamı güvence altına alınmalıdır"

■ Güvenlik Konseyine sunulacak tasarı, FKÖ' nün Ortadoğu sorununda taraf olduğunu belirtiyor

■ Binlerce İsrailli Begin' istifaya çağırdı

NEW YORK/TELAVİV (AP)

Birleşmiş Milletler Filistin Hakları Komisyonunun hazırladığı yeni karar tasarısı belli oldu. Henüz resmen açıklanmamasına rağmen, karar tasarısı, "Egemen, bağımsız ve bloksuz Filistin devletinin, barış ve güvenlik içinde yaşamasının BM Yasası gereğince güvence altına alınmasını" öngörüyor.

AP ajansının bildirdiğine göre, BM' nin Filistin Hakları Komisyonu tarafından hazırlanan yeni tasarı yakında BM Güvenlik Konseyine sunulacak.

Komisyon çeşitli incelemeler yaptıktan sonra hazırladığı karar tasarısında, "Filistin Kurtuluş Örgütü dahil bütün tarafların biraraya gelerek Ortadoğu sorununa acil olarak barışçı bir çözüm bulunmasını" öneriyor.

7 Maddelik karar tasarısında, Filistin halkının, BM Yasası uyarınca ve diğer bütün halklar gibi, "Kendi kaderini tayin etme hakkına sahip olduğu ve isterse bağımsız bir devlet kuraleceği" belirtiliyor. Filistin meselesini "Ortadoğu sorununda kilit mesele" olarak niteleyen karar tasarısı, "Kudüs dahil" İsrail'in 1967 savaşıyla işgal ettiği bütün Arap topraklarından geri çekilmesi gerektiğini bir kez daha vurguluyor. İsrail'in işgal stütüsünde diretmesini açık olarak kınayan karar tasarısı, bölgedeki bütün ülkelerin barış içinde birarada yaşamalarını talep ediyor.

Filistin halkıyla ilgili olarak yapılan bütün ikili anlaşmaları geçersiz sayan karar tasarısı İsrail'in güvenliğinin de güvence altına alınması gerektiğini yazıyor.

BM Filistin Hakları Komisyonunca hazırlanan tasarıda, Genel Sekretere de tasarının tartışılması ve uygulamaya geçirilmesi için yetkiler veriliyor.

Gözlemciler, karar tasarısının Arap ve Bloksuz ülke temsilcileri tarafından hazırlandığını hatırlatırken, Batı Avrupa ülkelerinin de böyle bir karar tasarısını destekleyeceklerini belirtiyorlar. Ancak BM Güvenlik Konseyinde veto hakkı bulunan ABD'nin sözkonusu tasarıyı onaylamayacağı sanılıyor. Bilindiği gibi Washington yönetimi, bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasını ve İsrail'in Kudüs üzerindeki egemenliğine son vermesini kabul etmiyor.

SUUDİ ARABİSTAN: "FKÖ'YÜ TANIYIN"

Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Prens Suud El-Faysal, "barışsever bütün ülkelere" yaptığı çağrıda, Filistin Kurtuluş Örgütünü, Filistin halkının yasal ve tek temsilcisi olarak tanımalarını istedi. Bu tanımanın "mümkün olduğu kadar çabuk" gerçekleşmesi gerektiğini belirten El-Faysal, böylece Ortadoğu sorununda çözümün kolaylaşacağını söyledi.

BİNLERCE İSRAİLLİ BEGİN'İ İSTİFAYA ÇAĞIRDI

İşgal altındaki Filistin kenti Hebron'da Musevi okulların açılması kararını protesto eden binlerce İsrailli Begin'in istifasını istedi.

"Şimdi Barış" hareketinin düzenlediği protesto mitingi, Tel-Aviv Hayfa ve Tel-Aviv/Kudüs yolları üzerinde yapıldı.

"Şimdi Barış" hareketi gösteriyle ilgili olarak yayınladığı bildiride, "Begin yönetiminin İsrail'i ilelebet bir savaşın içine gömdüğünü" belirtti. Başbakan Begin ise kendi aleyhine yapılan gösteriler konusunda şunu söylemekle yetindi: "50 bin kişi toplanmış olsa, bunların tümü 120 kişilik Parlamentoda iki kişiyi temsil eder."

Öte yandan, işgal altındaki topraklarda, Filistinliler "Vatan Gününü" kutluyorlar. Bu amaçla yapılan gösterilerde İsrail hükümetinin ve askeri işgal makamlarının baskıları kınandı ve bağımsız Filistin devleti lehinde tezahürat yapıldı.

ABD yönetimi yalanlıyor

Beni Sadr:"Carter' in Homeyni' ye ve bana özel mesaj gönderdiği doğrudur"

■ Irak sınırı yakınında çarpışmalar sürüyor

TAHRAN (AP)

ABD Başkanı Carter'ın İranlı lider Ayetullah Homeyni' ye özel mesaj gönderdiği haberi, Beyaz Saray tarafından yalanlanırken, İran Devlet Başkanı Beni Sadr, Tahran Radyosunun bu konudaki haberini doğruladı.

Beni Sadr, sözkonusu mesajın İsviçre Büyükelçiliği aracılığıyla kendilerine ulaştırıldığını belirtirken, "Carter devrimimizi hâlâ anlamadı. Bizim meseleleri halktan gizlemediğimizi bilmiyor" dedi.

Beni Sadr daha sonra, "Carter, İran'a baskı yapmak ve sorunları [illegible] yolunu seçmeye niyetli olmadığını yazmış" dedi. Tahran Radyosu ise bu konudaki haberinde, Carter'ın, ABD Elçiliğinin [illegible] kabul edilebilir bir olay olmadığını [illegible] dedi.

Radyonun haberinde ayrıca, Carter'ın [illegible] İran-ABD anlaşmazlığının çözülmesi için yardımcı olmayı kabul ettiğini belirtti.

Abdülhasan Beni Sadr

Öte yandan İsviçre hükümeti Tahran'daki Büyükelçiliğinin Beni Sadr'a Carter'dan bir mesaj gönderdiği haberini yalanlarken, hükümet sözcüsü Hansjoerk Renk, bir hafta önce Carter'dan Beni Sadr'a bir mesaj götürdüklerini söyledi. İsviçre hükümetinin neden bunu yalanladığı şeklindeki soruya ise Renk, "Biz Ayetullah Homeyni'ye mesaj götürdüğümüz şeklindeki haberleri yalanladık. Mesaj Devlet Başkanı Beni Sadr'a götürülmüştür" dedi.

ÇATIŞMALAR

Bu arada İran Kürdistanı'nda ayrılıkçı Kürtlerle hükümet kuvvetleri arasındaki çarpışmaların devam ettiği bildirildi.

Ayrılıkçı Kürt kaynakları, hükümet birliklerinden 100 askeri öldürdüklerini söylerlerken, cuma günü çıkan çatışmalarda 23 kişinin öldüğü bildirildi.

Çarpışmaların Irak sınırı yakınlarındaki kasabalarda sürdüğü belirtildi ve ayrılıkçı Kürtlerin, özerklik mücadelesini sembolize etmek için pazar günü büyük Kürt köylerinde yürüyüş yaptıkları açıklandı. Yürüyüşün ayrıca, geçtiğimiz yıl çıkan çatışmalarda ölen 80 Kürdün ve 30 yıl önce Şah rejimi tarafından bir Kürt önderinin asılmasını da protesto etmek amacını taşıdığı belirtildi.

SOVYET TESİSLERİ

Bu arada İran devriminden önce İran ve Sovyet yetkilileri arasında imzalanan çeşitli proje sözleşmelerinin, iki ülke yetkilileri arasında yeniden gözden geçirilmeye başlandığı bildirildi.

Yoksa CIA' dan KGB' ye transfer mi oldu?

Casus diye tutuklanan Amerikalı televizyonda Babrak' ı övdü

■ Pakistan Mülteci Komisyonu Başkanı yardım talep ediyor

■ İngiltere ve Çin, Rusya' ya karşı ortak savunma istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Şubat ayında Kabil ayaklanması sırasında CIA ajanı olduğu gerekçesiyle tutuklanan Amerikan vatandaşı Robert Lee'nin Kabil Televizyonunda bir konuşma yaparak "Muzaffer Nisan Devrimini" övdüğü öğrenildi. AP ajansının Yeni Delhi çıkışlı haberine göre, işgalci Rus makamlarının denetimindeki Kabil Televizyonuna çıkan Lee, "Kapitalist çeteleri teşhir ederek," Afganistan halkının "Batılı saldırganlara karşı savaştığını" söyledi. Televizyon programında Lee'nin bir ay önce Kabil'deki ayaklanmayı düzenlediği ve CIA ajanı olduğu gerekçesiyle tutuklandığı belirtilmedi.

Konuşmasında "Sınıf mücadelesinin" önemine değinen Lee, Babrak Karmel yönetimine karşı çıkanların "Çin, ABD ve Batılı diğer ülkeler için çalıştıklarını" iddia etti.

Hatırlanacağı üzere, ABD yetkilileri, Lee'nin tutuklanmasından sonra yaptıkları açıklamada, Washington yönetiminin veya CIA'nın Lee ile hiç bir ilişkisi olmadığını söylemişlerdi.

PAKİSTAN MÜLTECİ KOMİSYONU YARDIM İSTİYOR

Peşaver'de gazetecilere bir açıklama yapan Pakistanlı "Afgan Mülteci Komisyonu" Başkanı Safi Fazlurrahman, bütün dünya ülkelerinin sayıları gün geçtikçe artan Afgan mültecilerine yardım etmesini istedi. Pakistan Afganistan arasındaki 4 bin 300 kilometrelik sınırdan her gün ortalama üç bin Afganlının geldiğini söyleyen Fazlurrahman, Pakistan hükümetinin kurduğu 23 mülteci kampının artık yetersiz hale geldiğini belirtti.

Pakistan hükümetinin kaynaklarının sınırlı olduğunu hatırlatan yetkili, "Dünya bu göçmen sorununun vehametini henüz tam olarak kavramadı. Biz yine de acil yardım talep ediyoruz. Az da olsa yardım talep ediyoruz" şeklinde konuştu.

İNGİLTERE-ÇİN ORTAK GÖRÜŞÜ

Öte yandan 5 günlük bir ziyaret için Çin'e giden İngiltere Savunma Bakanı Francis Pym, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesinin dünya barışı için bir tehdit olduğu konusunda Çin ve İngiltere'nin görüşbirliği içinde olduklarını açıkladı.

Pym, Hua Guofeng ile yaptığı görüşmelerde, saldırılara karşı güçlü bir savunma gerekliliği konusunda da ortak bir görüşe vardıklarını belirtti.

İngiltere'ye dönmeden önce bir basın toplantısı düzenleyen Pym, "Karşılaştığımız en büyük tehdidin Sovyetler Birliği'nin ve Varşova Paktının artan askeri gücü olduğu şüphe götürmez. Bütün müttefiklerimiz aynı şeyi hissediyor. Aramızda bir savunma gücü oluşturarak barışı korumak ve herhangi bir saldırıya karşı koymak önemlidir" dedi.

JAPONYA'DA NARİTA HAVAALANINA HÂLÂ MUHALEFET VAR

TOKYO (AP)

Tokyo yakınlarındaki Uluslararası Narita Havaalanının inşasını protesto etmek amacıyla 3 bin 500 Japonun pazar günü bir yürüyüş düzenledikleri bildirildi.

Çevre sağlığına aykırı buldukları için havaalanının inşasına karşı çıkan göstericiler, havaalanının kontrol kulesinde meydana gelen şiddetli çarpışmanın ikinci yılı olduğuna işaret ettiler. Gösteriler sırasında çıkabilecek çatışmaları önlemek amacıyla 10 bin polisin yürüyüş boyunca hazır bulunduğu bildirildi.

Bu arada son 10 gün içinde, havaalanının yapımına muhalefet eden militanların, üç inşaat sitesine ateş açtığı ve havaalanı radyo işaret kulesine gaz bombaları ile saldırdıkları bildirildi.

Göstericiler ikinci bir jet pistinin ve jet petrol boru hatlarının inşasına da karşı çıktılar.

Havaalanının yapımını protesto eylemlerinde son 10 yıl içinde 4'ü polis olmak üzere 6 kişinin öldüğü belirtilirken, havaalanının yapımına 1978 yılında başlandığı hatırlatıldı.

Vietnam Devlet Başkanı öldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Vietnam Devlet Başkanı Ton Duc Thang'ın 91 yaşında öldüğü açıklandı. Sovyet TASS ajansı, ağustos ayından beri ağır hasta olan Vietnam Devlet Başkanının kesin olarak hangi tarihte öldüğünü belirtmedi. TASS'ın yayınladığı yaşam öyküsünde, Ton Duc Thang'ın 1969 yılından bu yana Devlet Başkanı olduğu aynı zamanda da Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi olduğu belirtildi.

AET, COMECON ile ilişkilerini askıya aldı

BRÜKSEL (AA/AP)

Ortak Pazar, Afganistan'daki son gelişmeler üzerine Doğu Avrupa Ekonomik Örgütü COMECON ile sürdürdüğü görüşmeleri askıya aldı.

Brüksel'deki AET merkezinden verilen haberde, bu karara gerekçe olarak, 6 yıldır sürdürülen AET-COMECON görüşmelerinde hiç bir ilerlemenin kaydedilmediği belirtildi. Bu arada bazı Avrupalı yetkililer, ilişkileri askıya alma kararının AET'nin Sovyetlerin Afganistan işgaline karşı tepkisinin bir parçası olduğunu belirttiler.

Ortak Pazar Komisyon Başkanı, COMECON Komisyon Başkanına gönderdiği mesajda, Brüksel'de yapılması düşünülen toplantının "Bu koşullar içinde gereksiz" olduğunu bildirdi.

Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Komünist Partisi Başkan Yardımcısı Deng Siaoping

Japon "Yomiuri" gazetesine demeç veren

Deng Siaoping istifa etmek istiyor

"İstifa etmem tamamıyla Ulusal Halk Kongresinin onayına bağlıdır"

TOKYA (AP)

Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siaoping, Japon "Yomiuri" gazetesinin yayın yönetmenine verdiği demeçte, Ulusal Halk Kongresinin onaylaması halinde bu yıl hükümetteki görevinden istifa etmeye hazır olduğunu söyledi. Deng; "Başbakan yardımcılığı görevinden bu yıl istifa etmeye hazırım, ancak bu tamamiyle Ulusal Halk Kongresinin onayına bağlıdır" dedi.

Günlük "Yomiuri" gazetesinin haberine göre, Deng, 76 yılında yabancı ülkeleri ziyaret görevini yürüttüğünü ancak 1985'te danışman olmak istediğini söyledi.

Gazetenin yayın yönetmeniyle iki saat süren görüşmesinde Deng Siaoping, ABD, Çin ve Üçüncü Dünya ülkelerinin Sovyetler Birliği'ne karşı bir birleşik cephe oluşturması gerektiğini söyledi. Deng, Sovyetlerin Asya ve Doğu Avrupa'da hızlı bir askeri güç inşa ettiğini de belirtti.

Deng, Japon gazeteciye Sovyetler Birliği'ne karşı yatıştırıcı tutumların anlamsız olduğunu vurgulayarak sözlerini şöyle bitirdi: "Sovyet harekatı şimdi geniş yayılma alanı ve iyi planlanmış bütünsel stratejiye dayanıyor."

örse çekiç

Gülay Göktürk

Bol keseden vaatler ve Yidaş sözleşmesi

1979 yılı, tekstil işkolunda, Tekstil ile Teksif Sendikaları arasında yoğun bir yetki mücadelesine sahne oldu. 80 yılına girilmesi ile birlikte artık yavaş yavaş durulan bu yetki mücadelesi, bazı gerçekleri daha açık bir şekilde ortaya çıkarırken, işçilerin bilincinde de bir ilerleme yarattı.

Bilindiği gibi, Tekstil Sendikası, geçen yılın başında, Sümerbanklar başta olmak üzere, Teksif'e bağlı işyerlerinde yoğun bir örgütlenme çalışmasına girişti. Çukurova da yetki mücadelesinin kızıştığı bölgelerin başında geliyordu. Tekstil, bu örgütlenme çalışmasında geçmiş dönemlerde Teksif tarafından imzalanan düşük toplusözleşmeleri, en önemli propaganda malzemesi olarak kullanıyor ve örgütlenmeye çalıştığı yerlerde bol keseden vaatlerde bulunuyordu.

Neler vadedilmiyordu ki? Toplusözleşmeler bütün işçilerin tek tek rızası alınarak imzalanacak, hatta toplusözleşme görüşmelerine bütün işçiler katılacaktı. Bir Tekstil yetkilisi öyle coşmuştu ki, fabrikanın önündeki ağacı gösteriyor, "İşte burada, bu ağacın altında, hepinizin önünde atacağız imzayı" diye vaatlerde bulunuyordu. Toplusözleşme talep taslakları açık artırmaya dönmüş, taleplerin ve hele de vaatlerin dozu iyice kaçmıştı. Mantık tam anlamıyla 'köprüyü geçinceye kadar..' mantığı idi.

Tekstil işçisi gerçekten de, yıllardır imzalanan düşük sözleşmelerden, ve Teksif'in anti-demokratik davranışlarından dolayı hoşnutsuzluk ve yeni bir arayış içindeydi.

Teksif yönetimine, "sarı sendikacılar", "Narinlerle uzlaştılar", "sözleşmeyi sattılar" diye saldıranların, mesela Yidaş'ta imzaladıkları sözleşme, gerçek bir satış belgesinden başka bir şey değildi. Düşünün bir kere, Teksif'in aynı günlerde imzaladığı 200-200 liralık ücret zammına ihanet diyenler, büyük vaatlerle sözleşmeye girdikleri Yidaş'ta günlük ücrete 45-70 lira brüt zam alıyorlardı. Satış diye nitelendirdikleri sözleşme ile 90 gün tutarında ikramiye alınırken, onlar, 60 güne imza atıyorlardı.

Yan ödemelerin hepsi de komik denecek kadar düşüktü. "Sınıf sendikacıları" tarafından sudan ucuza, hem de üçbuçuk yıllığına satılan Yidaş işçileri daha bu satışın şoku geçmeden, bu defa da tensikatlarla yüz yüze geldiler. Sözleşmenin imzasından bu yana 70-80 işçi tazminatsız olarak işten çıkarıldı. Hem de bu çıkışlar, toplusözleşmeye göre oluşturulan Disiplin Kurulu kararıyla verildi.

Evet. Yidaş işçilerinin sözleşmeden sonraki hayal kırıklığı Tekstil'e karşı duyulan büyük öfke ve tepki, "devrimci sendikacılığın" palavrayla yürütülemeyeceğini, gerçeklere dayanmayan bir propagandanın nasıl fos diye söneceğini ve tersine dönüşeceğini en açık bir şekilde gösteriyordu.

Bu hoşnutsuzluk bazı bölgelerde Tekstil'e doğru bir yöneliş yarattı. Oysa Tekstil Sendikasında öyle bir yönetim vardı ki, bu yönetimin ne işçi için daha iyi ekonomik haklar almasına ne de başka yararlar sağlamasına imkan vardı. Binbir çeşit revizyonist fraksiyonun bir araya gelmesi ile oluşan bu yönetim, olsa olsa, işçinin başını belaya sokabilirdi. İşçi, yağmurdan kaçarken doluya tutulma tehlikesi ile karşı karşıya idi ve uyarılması gerekiyordu.

Gazetemiz, o dönemlerde, belki de işçilerin bir kısmı tarafından tepki ile karşılanacağını bile bile görev bildiği bu uyarıyı yaptı. Tekstil Sendikasına geçişin işçiye yarar getirmeyeceğini somut örnekleriyle tekrarladı. Bu yönetimin zorba ve anti-demokratik karakterini vurguladı. İşçilerin Teksif'te özledikleri demokrasiye Tekstil çatısı altında hiç kavuşamayacaklarını tekrarladı. Öte yandan, bu yönetimin, şimdi bol keseden attığı vaatlere de kanmamak gerektiğini, böyle bir sendikacılık anlayışının, ekonomik mücadelede de başarılar kazanmasının zor olduğunu belirtti.

Bütün bu gerçeklerin hayat tarafından ispatlanması için bir yıl gibi kısa bir süre yetti. Tekstil, yetki mücadelesi boyunca başvurduğu zorbalık ve baskılarla, demokrasi anlayışını sergiledi. İşçiler, üst yönetimde ve şube yönetimlerinde süregiden işçiden kopuk fraksiyonların post kavgasını yakından izlediler.

Ve bu arada, belki de en öğreticisi, Tekstil'in örgütlenme döneminde yaptığı o parlak vaatlerin ne kadar fos çıktığını gördüler.

Bölge Çalısma Müdürlüğünün kararına göre

İETT işyerlerinde yetkiyi Türkiye Genel-İş aldı

6. İş Mahkemesi, Genel-İş' in iskolu yetkisi hakkında tedbir kararı aldı

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü, İETT'ye bağlı toplam 7 bin 500 işçinin çalıştığı 27 işyeri için yaptığı inceleme sonucunda bu işyerlerinde yetkinin Türk-İş'e bağlı Türkiye Genel-İş Sendikasına ait olduğuna karar verdi. DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının, Bölge Çalışma Müdürlüğünün aldığı karara itiraz etmesi halinde konu, İş Mahkemesine gidecek. Mahkeme 6 işgünü içinde karar vermek zorunda. Türkiye Genel-İş yetkilileri, İş Mahkemesinin kararından sonra, karşı sendika Yargıtay'a itiraz etse bile toplusözleşme görüşmelerine başlayabileceklerini belirtiyorlar.

İŞKOLU YETKİSİ

Öte yandan, Genel-İş'in işkolu yetkisine İstanbul 6. İş Mahkemesi kararıyla tedbir konulduğu öğrenildi. Türkiye Genel-İş Sendikasının başvurusu üzerine alınan tedbir kararı, bu sendikanın konunun esasına ilişkin davası sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalacak.

Bilindiği gibi, Türkiye Genel-İş Sendikası, Genel-İş'in 28 Ocak 1979 tarihli çağrıya istinaden aldığı işkolu yetkisine dayanarak 1 Mart 1980 tarihinde sözleşme yapamayacağını ileri sürmüş ve Yargıtay 9. Dairenin bu konudaki kararlarını emsal göstererek işkolu yetkisinin iptali için dava açmıştı. Türkiye Genel-İş, Mahkemeye yaptığı başvuruda ayrıca, Genel-İş'in İstanbul Belediyesinde imzaladığı sözleşmenin kapsam maddesinde "Bütçe yönüyle belediyeyi ilgilendiren işyerlerini de kapsayacağının" belirtildiği ifade edilerek, bu madde ile Genel-İş'in İETT'ye bağlı işyerlerinde işkolu yetkisine dayanarak sözleşme yapmış sayılacağı oysa aynı yetki ile iki defa sözleşme yapmak istediği belirtiliyor.

Şarkışla Belediyesinde Genel-İş üyesi işçiler işten atılıyor

SIVAS (ÖZEL)

Sivas'ın Şarkışla ilçesi belediyesinde çalışan Genel-İş üyesi işçilerin işten atıldığı bildirildi.

Belediyede çalışan işçilerin cumartesi günleri de çalıştırıldığı, Belediye Başkanı Hamdi Tekmen'in ise işyerinde MİSK'in güçlenmesine çalıştığı öğrenildi. Belediye Başkanının bazı işçileri MİSK'e üye olmaya zorladığı gelen haberler arasında.

Edinilen bilgilere göre, elinde iki farklı toplusözleşme kağıdı bulunduran MİSK kendi yaptığı toplusözleşmeye uymuvor.

Danimarka Sosyal Demokrat Partisi, yabancı işçilerin sorunları konulu bir panel düzenledi

KEMAL KOÇ (KOPENHAG)

Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da, Sosyal Demokrat Partisinin düzenlediği ve bu partinin bayan Milletvekili Jytte Andersen'in yanı sıra Danimarka Göçmen İşçiler Federasyonu ile Türk İşçileri Cemiyeti yöneticilerinin de katıldığı bir panelde, Danimarka'da çalışan yabancı işçilerin ve çocuklarının sorunları tartışıldı.

Panelde bir konuşma yapan Milletvekili Jytte Andersen, Danimarka'da başgösteren işsizlikten, bazı ırkçı çevrelerin yabancı işçileri sorumlu tutmasını eleştirdi, parti olarak bu tür ırkçı propagandalara karşı çıktıklarını belirtti. Bayan Milletvekili, Danimarka Yabancılar Polisinde de bazı kişilerin yabancılara karşı haksızlık yaptıklarına işaret ettiği konuşmasında, yabancı işçilerin çocuklarına kendi ana dillerine daha ağırlık veren bir eğitim sistemi uygulanmasını savundu. Andersen, Danimarka'daki yabancı işçilere eğitim ve haber büroları açılmasını da istedi.

Daha sonra söz alan Göçmen İşçiler Federasyonu temsilcisi ve sosyal demokrat görüşlü Türk İşçileri Cemiyeti Genel Sekreteri Veli Dastan, yabancı işçilere daha eşit haklar tanınmasını ve mevcut yasalarda yer alan eşit hakların da sadece kağıt üzerinde kaldığını belirtti. Veli Dastan, herhangi bir suçtan dolayı yabancı işçilerin sınırdışı edilmesine karşı çıkarak, yabancı işçilerin sorunlarını dile getiren televizyon ve radyo yayınlarının yapılmasını istedi.

Diyarbakır Sümerbank' ta işçiler Tekstil' den ayrılarak Teksif' e geçtiler

DIYARBAKIR (THA)

Diyarbakır Sümerbank Şayak Fabrikasında DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasından istifa eden işçiler, Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasına geçtiler. İşçilerin, Teksif'in bir süre önce Ankara'da imzaladığı sözleşmeden yararlanmak için istifa ettikleri öğrenildi.

Konu hakkında bilgi veren Teksif Diyarbakır Şube Başkanı Hamit Yetkin, Tekstil Sendikasından istifa ederek kendilerine iltihak eden 120 işçi arasında, Tekstil Yönetim Kurulu üyelerinin de bulunduğunu belirterek şöyle dedi:

"Diğer 20 işçi arkadaşımızın da Tekstil'den istifa edeceklerini umuyoruz. Tekrar eski sendikalarına dönen 120 işçi arkadaşımızın da, imzalanan toplusözleşmeden yararlanmaları için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz."

İşçilerin can güvenliğinin kalmadığı bir fabrika: PAKTAŞ-II

Paktaş'ta çalışmak, bugün savaşa gitmek gibi bir olay olmuştur

● Analar, babalar, eşler, çocuklar her gün işçilerin fabrikadan çıkışını dört gözle beklemekte, sağ olarak dönmelerini beklemektedirler

Fatih Atilla

Tarsus'tan Adana'ya doğru giderken, Yenice kasabası yakınlarında, sağ kol üzerinde büyük bir tekstil fabrikası göze çarpar. 1,5 yıl önce kurulan bu fabrika, Paktaş—II Yün ve Kürk Tesisleridir. Fabrikada halen 1300 işçi çalışmaktadır. Birkaç yıl içinde ise, işçi mevcudu 4 bin kişiyi bulacaktır.

TARSUS'A HAKİM OLMAK İSTEYEN ÖNCE PAKTAŞ-II'YE YÖNELİYOR

Üretime başladığından bu yana, Tarsus'taki çatışma ve silahlı saldırı olaylarında, mutlaka Paktaş'ın da bir yeri, bir rolü olmuştur. Ya da bu olaylar, Paktaş'ı etkilemiştir. Birtakım zorba güçler, Paktaş işçilerini yıldırıp teslim alırlarsa, neredeyse Tarsus'a hakim olabileceklerini düşünmektedirler.

Fabrikadaki işçi sayısı, Teksif şubesinin şu andaki üye sayısına yakındır. Tekstil ise, Yidaş İplik Fabrikasındaki ihanetinden sonra tecrit olmuştur ve tutunacak dal aramaktadır. MİSK'in amacı da, Paktaş-II'yi alarak Çukurova'da bir hamle yapmaktır.

KIYASIYA BİR MÜCADELE

Birtakım sahte solcu gruplar, Paktaş'ta etki yaratarak işçileri de anarşinin içine çekmeyi ve Tarsus'taki anarşiyi tırmandırmayı hedeflemektedirler. Dev-Yolcu şeflerden biri, bir konuşmada 'Paktaş'a çok önem verdiklerini ve oraya mutlaka hakim olacaklarını' belirtmiştir.

İşte bütün bu akımlar, şimdi birbirleriyle kıyasıya bir mücadele içindedirler. Paktaş işçileri ise, tedirgindir. Paktaş'ta çalışmak, bugün neredeyse savaşa gitmek gibi bir olay olmuştur. Analar, babalar, eşler, çocuklar, işçilerin çıkışını dört gözle beklemekte ve her gün, yakınlarının sağ olarak veya yaralanmadan dönmelerini dilemektedirler. Birçok işsiz işe girmeye korkmakta, işe girenlerin bir kısmı da baskılar ve tehditler karşısında yılarak çıkışlarını almaktadır.

Biz, fabrika üretime geçtiğinden beri olanları, kısaca ele almak istiyoruz.

FABRİKADAKİ SENDİKAL MÜCADELE

Paktaş'taki sendikal mücadele, Türk-İş'e bağlı Teksif'le MİSK'e bağlı Türk Mensucat-İş arasında başladı. Mayıs 1979'da her iki sendikanın açtığı üye kampanyasından sonra, Bölge Çalışma Müdürlüğü, yaptığı durum tespitinde, hiç bir sendikaya yetki vermedi.

Temmuz 1979'dan sonra DİSK'e bağlı Tekstil de devreye girdi. Bu dönemde Bölge Çalışma, Teksif'e yetki verdi. Diğer sendikaların itirazı üzerine, 6 Mart 1980'de yeniden durum tespiti yapıldı. Bu tespitin sonucunda yetkiyi yeniden Teksif aldı.

MHP'Lİ FAŞİSTLERİN VE SAHTE SOLCULARIN DÜELLOSU

Birinci dönemde, MİSK'in arkasındaki faşist MHP ve Türk İntikam Tugayı, Teksif işçilerine saldırıyor, her Allahın günü fabrika kapısına silahlı militanlarını getiriyordu. Faşistler, bu saldırılarda Paktaş'ın yakınındaki Esenler köyüne dayanıyorlardı. Bu dönemde birçok işçi önderine saldırdılar, evlerine kadar takip ettiler. Yalan ifadeyle, provokasyonla birçok işçiyi hapse attırdılar.

Sahte solcular ise, MİSK'in saldırıları karşısında "devrimci" mücadele verdiklerini iddia ederek, birtakım olaylar tezgahladılar. 31 Ağustos 1979'da Halkın Kurtuluşu ve Dev-Yol, MİSK taraftarı Musa Sarı'yı Musalla Mahallesindeki servisi durdurarak öldürdüler. MHP faşistleri de bu olaya karşı Eski Ömerli Mahallesinde bir kahve baskını düzenlediler. Bir kişi öldü. Bu iki olay, Tarsus'ta birden büyük bir anarşi dalgası yarattı. Mahallelerde yoğun çatışmalar oldu. MHP'liler fabrikayı basmaya kalktılar. Bunun üzerine ortalığın yatışması için üretime iki gün ara verildi.

MHP'LİLER DÜZENLEDİKLERİ PROVOKASYONUN ALTINDA KALDILAR

İki ay kadar önce ise bir rastlantı sonucu büyük bir facia önlendi. Adana-Mersin karayolu, kenarında duran bir otodan şüphelenen polisler arama yapmak isteyince, arabada bulunan Türk İntikam Tugayı mensupları ateş açtılar. Polislerden Aziz Kös öldü, diğerleri ise yaralandı. Olaydan bir müddet sonra TİT'ciler silahlarıyla birlikte MİSK Adana Bölgesinin arabasında ele geçtiler. Silahlar arasında iki adet MAT marka otomatik tabanca vardı. TİT mensupları emniyette verdikleri ifadede, Paktaş-II Fabrikasının Kefeli köyüne giden servisini tarayacaklarını itiraf ettiler. MİSK'in son provokasyonu bu oldu. Şu anda fabrikada hepsi sinmiş, bir kısmı ise çekip gitmiştir.

MİSK'in önemli ölçüde geriletildiği bu şartlarda, fabrikaya hakim olma planlarının önündeki en büyük engel olarak devrimcileri gören sahte solcular, "Sıra Aydınlıkçılarda" demektedirler. Onlar daha da ileri giderek, kendilerinden olmayan herkesi düşman ilan etmiş ve fabrikaya işe girmek için gelen işsizlere saldırmışlardır. İlk saldırı, devrimci işçi Yusuf Sarıkaya'ya yapılmış, bunu, işçi alımı sırasında Teksif Şube Yönetim Kurulu üyesi Süleyman Güllü, Ali Asker Yanmaz ve Mehmet Ilgın'a yapılan saldırı izlemiştir.

YARIN: SUSTURULMUŞ SİNDİRİLMİŞ BİR İŞÇİ KİTLESİ PATRONA KARŞI DA HAKLARINI SAVUNAMAZ

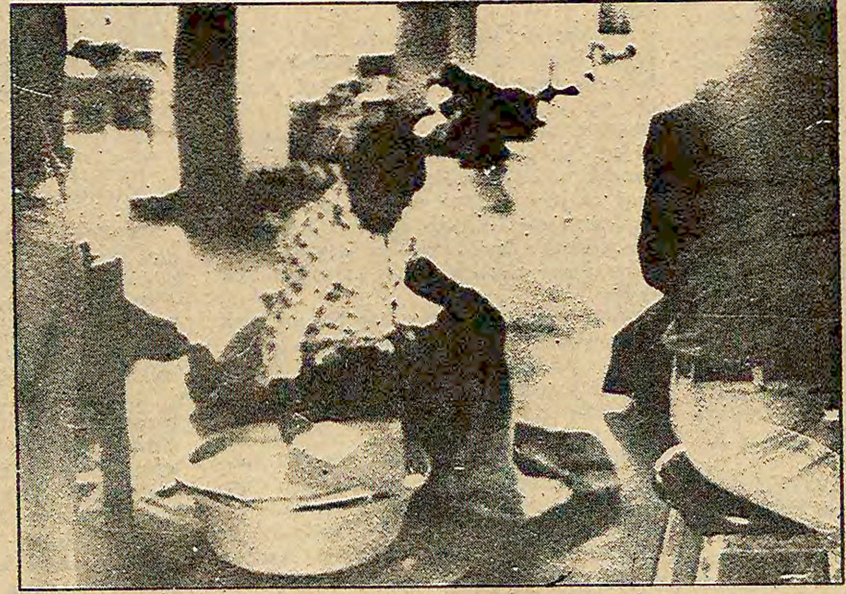
PTT emekçilerinin sessiz ve dertli dünyası 1

Mektuplarımızı sırtlarında taşıyanlar...

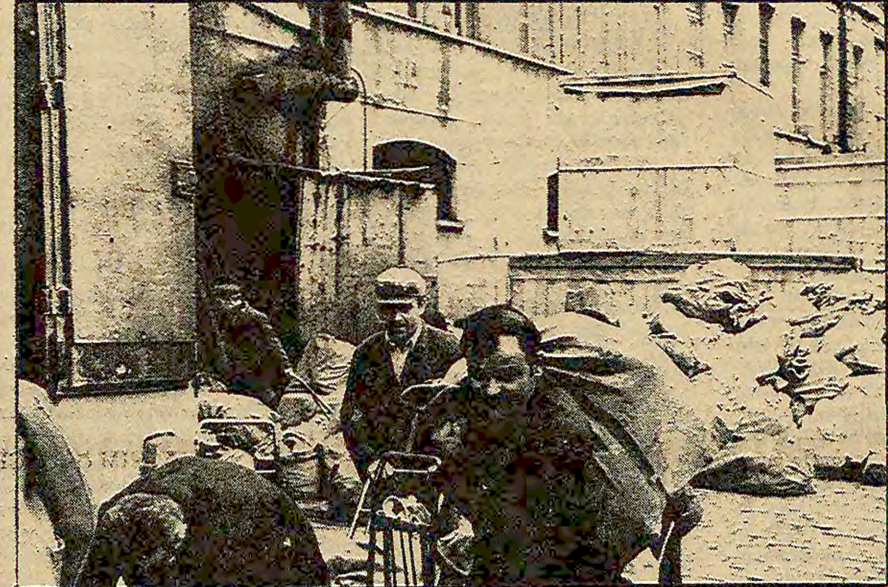
"Alo... Alo... Bu 03 de bir türlü cevap vermiyor"... "zırr...zırr.. "Kim o"... "Postaaa"...

Bu sözler hayatımızda sık sık tekrarlanır. Üzüntülü veya sevinçli bir haber için postaneye koşarız. İletecek haberimiz olur postaneye koşarız. Para gelecek diye postacının yolunu bekleriz. Ve uzaktaki yakınımızı yanımıza getiren sesi de postanelerden postanelere bağlanan teller sağlar...

Peki ama nasıl yapılır bu işler? PTT adının arkasında onbinlerce emekçinin sessiz ve dertli dünyası yatar. Muhabirlerimiz bu dünyayı sizlerin önünüze getirdi.

Burası İzmir'de bir postane... Gün boyu atılan çeşit çeşit mektuplar, paketler akşam üzeri ayrılıyor ve torbalara dolduruluyor. Koca sessiz postanede yerlerde oturan memurlar, yerlere saçılmış mektupları torbalara doldurmak için saatlerce çalışırlar. Bunun adı "modern çalışma"dır.

Burası İstanbul'da Tophane PTT Merkezi... Çeşitli yerlerden gelen çuvallar, taşıyıcıların omuzlarında sahiplerine ulaştırılmak üzere kamyonlara yükleniyor. Gün boyu çuvalları sırtlayan bu sessiz insanların saat ücreti 20 lira civarındadır. Gün boyu kazandıkları da 200 lirayı geçmez.

Taşıyıcılar dertlidir. Elimize ulaşan her paket, her mektup bu insanların sırtından geçer. PTT işi tatil, pazar, bayram dinlemez. Bir taşıyıcı şunları söylüyor: 'Normal günlerde elimize 200 lira geçer, tatil günleri ancak 113 lira... En ufak bir özürümüz olur da gelemezsek, 200 lira hemen kesilir..."

Paketler kamyonlara yüklenir. Bu insanlar, günde 200 lira kazanan bu insanlar, maaşları dondurulmak istenen, çok tükettiğinden şikayet edilen emekçilerimizdir. Bunları söyleyenler, bir gün olsun, bütün bir gün yük taşıyıp da eline geçen parayla hangi açığını nereden ve nasıl kapatacaklarını düşünen bu insanları tanırlar mı?

Burası da Haydarpaşa. Taşıyıcılar vardır ömürleri trende geçer... Bir giderler, bir gelirler.. Tren Haydarpaşa garına gelince yine taşıyıcılar devreye girer. Ömürleri trenlerle depo arasında geçer... Yemeklerini depoda uydurma yemekhanede yerler, evden getirdikleri fakir yemeklerini.. Hasta olurlarsa hasta hasta karşı yakaya geçmek zorundadırlar... Yıllardır Kadıköy yakasında bir hastahaneye gitmek isterler. Ama sesleri o kadar aşağıda kalmıştır ki yükseklerdeki yöneticilerin bir türlü kulağına ulaşamaz... Bütün yükümüzü çeken taşıyıcılar dertlidir. Dertlerini dinleyecek bir yetkiliyi aramaktadır.

Afganistan'ın kurucusu olarak kabul edilen Habibullah Han (sağdan birinci) arkadaşları ile Kabil'e geldikleri gün çekilmiş fotoğrafları (Türk Tarih Kurumu Arşivinden)

Afganistan'a sığınan 6 yurtsever, Afganlılara Türkleri sevdirdi

Kurtuluş Savaşımızda Türk-Afgan ilişkileri

Bu dizinin amacı, Afganistan'ın kazanacağını ispat etmek değildir. Türkiye halkının, yiğit Afgan halkına karşı bir minnet borcunun kendi çapında yerine getirilmesidir. Afganlılar, tarihimizin en zor döneminde, Türkiye'nin parçalanıp diri diri mezara gömülmeyi kabul etmediği, halkımızın köleleştirilmeye karşı kalktığı bir dönemde Kurtuluş Savaşımız sırasında Türkiye'ye ilk el uzatan, bu direnişi tarifsiz bir sevinçle karşılayan dost bir halktır.

Kurtuluş Savaşı yıllarımızda Türk-Afgan dostluğunun tarihsel sebebi iki büyük düşman karşısında bulunmalarına dayanır. Bunlardan biri Çarlık Rusyası, diğeri İngiliz emperyalizmi idi. Sovyetler Birliği'nin bugünkü yöneticileri gibi Çarlar bir yandan Boğazları ele geçirerek Akdeniz'e, diğer yandan Hindikuş dağlarını aşarak Hindistan'a inmek istiyorlardı.

Rusların bu amaçlarını Mehmet Akif Safahat'ında dile getirir. (1) Onun kalemle direnişi, o dönemde halkın öfkesine tercüman olmaktadır.

Akif'in kahramanı, 1908 İkinci Meşrutiyetin ilan edildiği haberiyle Hindistan'dan Türkiye'ye dönmektedir. Çok tatlı hayaller içindedir. Onun bu hayallerini çoktandır tanıdığı Müslüman düşmanı bir Rus bozar. "Sizin hasta adam öldü. Bizden başka da varisi yok" der. İkisi böyle gemide tartışırken, "Şahin gibi bir Afganlı" onları dinler. Konuşma Rusça olduğu ve Afganlı Rusça bilmediği halde ne konuşulduğunu anlar. Çay semaverlerinin hepsini Rus'un üzerine boşaltır ve onun gırtlağına sarılır.

DOSTLUĞUN TEMELLERİNİ ATANLAR

Afganistan'da Türk dostluğunun temellerini atanlar Türkiyeli yurtseverlerdir. Bunlar, İkinci Abdülhamit'in zulmünden kaçıp Mısır'a yerleşen doktor, mühendis, maliyeci, ressam, matbaacı gibi elinden iş gelen elemanlardır. O yıllarda Afganistan'da bazı yenileşme kıpırtıları olmaktadır. 1880 yılında başa geçen Abdurrahman Han, bugünkü Afganistan'ın kurucusu sayılır. Onun ölümüyle 1901'de oğlu Habibullah Han başa geçer.

Afganistan'ın ilk gazetesi Seracal Ahbarı Afganiya'dır. Muhammet Terzi tarafından kurulmuştur. Muhammet Terzi, öğrenimini Türkiye'de görmüş, uzun yıllar Türkiye'de kalarak özgürlük ve yenileşme fikirlerinden etkilenmiştir. Afganistan'a dönünce kurduğu bu gazete ile Afganistan'ın dış bağımsızlığı ve içerde yenileşme davalarını ortaya atar. Mısır'da kaçak bulunan 6 Türk yurtseverini de Afganistan'a çağırması için Emir'i ikna eder. Bunlar Afganistan'a giderler, her biri kendi alanında kolları sıvar, ciddi ve dürüst olarak çalışırlar. Afganlıların sevgisini kazanırlar. Afganlılara da Türkleri sevdirirler.(2)

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA

1914 yılında Türkiye'nin Rus ve İngilizlere karşı savaşa girmesi, bütün İslam dünyasında olduğu gibi Afganistan'da da büyük heyecan uyandırır. Afgan yurtseverleri, Seracal Ahbar'da, halkı galeyana getirecek yayınlarda bulunuyorlar. Onlar, bu badireyi bir fırsat sayarak Afganistan'ın tam bağımsızlığını elde etmek isterler. Ancak Habibullah Han, 1915'te tarafsızlığını ilan eder. Halifenin cihat emrini getiren misyonun çabaları Afganistan'ı savaşa sokmaya yetmez. Afgan Emiri, hem Çarlığa hem de İngilizlere karşı savaşmanın zorluğunu ileri sürerek "Türk-Alman orduları Afgan sınırına kadar gelebilirse savaşa girebilirim" cevabını verir.

Habibullah Han, gene de savaşı fırsat sayarak İngilizlerden, Afganistan'ın tam bağımsızlığının tanınmasını ister. İngilizler bu isteği savsaklayarak, durumu savaş sonunda görüşeceklerini söylerler. Savaşın sonunda Emir, bu vaatlerini İngilizlere hatırlatır. Ancak cevap gelmeden bilinmeyen bir şekilde öldürülür. (3)

TÜRKİSTANLI BİR GENCİN İZLENİMLERİ

Afganlıların yiğitlikleri, Türkiye'ye karşı besledikleri dostluk duyguları Türk kamuoyunun dikkatini çekmektedir. Zaten Türkiye bütün İslam aleminin dostluğunu aramaktadır.

Savaş sona ermeden, 1918 yazında İstanbul basınında yer alan Türkistanlı bir gencin Afganistan'la ilgili ilginç izlenimleri bunun en canlı kanıtıdır. Hacı Kadir Ali adındaki Türkistanlı genç, savaş yıllarında 9 ay kadar Afganistan'da kalmış, Afgan şehzadelerinden biri tarafından misafir edilmiştir. Daha sonra Hindistan'a, oradan Hicaz'a geçmiş, son durağı olan İstanbul'da, izlenimlerini Sebilürreşat dergisinde Abdülreşit'e anlatmıştır. (4)

Hacı Kadir Ali, kah yürüyerek, kah eşek sırtında 32 günde Türkistan'dan Kabil'e gelmiştir. Halk her yerde savaş haberleriyle meşguldür. En uzak köylerde, Kuhistan Dağı doruğunda bile, erkek-kadın-çocuk, herkesin ağzında Türklerin başarıları söylenmektedir. Halkın elinde, kirlenmiş, parçalanmış Seracal Ahbar gazetelerine rastlanmaktadır. Seracal Ahbar bu savaşı kendi savaşları olarak tanımlar. "Zafer daima bizim taraftadır" diye yazar.

KUHİSTAN HALKI KADINLARA, KIZLARA VARINCAYA KADAR SİLAHLANDI

Bu yayınlar üzerine bütün Kuhistan halkı, artık savaş farz oldu diyerek "kadınlara, kızlara varıncaya kadar" silahlanır. Büyük gösteriler yaparlar. Bunun üzerine Emir, ulemadan birine "Cihat ilan etmek için Halifenin yazılı emri gerekir" diyen bir bildiri yayınlatarak halkı sakinleştirmeye çalışır. Zaten kadın erkek silahlıdır. Silah kullanmada kadınlar erkeklerden hiç de aşağı kalmamaktadır. Nişan talimleri devam etmektedir. Bu talimlerde birincilik kazanan kadınlar da vardır.

Hacı Kadir Ali, bu durumları görünce çok utanır. Çünkü kendisi silah kullanmayı bilmemektedir. Türkistan halkı da bilmemektedir. Kendisine teselli arar. Çarlık istilası, onları bu meziyetlerden mahrum etmektedir. Çarlık, Türkistan halkının bu duygularını öldürmüştür. Hacı Ali, Afganlıların bütünüyle silahlı olduğunu anlatır. Bu silahlar yalnız tüfeklerden meydana gelmiştir. "Olsun" der, "Yalnız tüfek de olsa erkek, kadın milyonlarca tüfek büyük bir kuvvettir. Kabil'de her ne tarafa baksanız, asker hayatı görürsünüz. Sokaklarda, caddelerde, her yerde hep silahlı adamlara rastlanır."

DEVAM EDECEK

Dipnotları:
1— Mehmet Akif Ersoy, Safahat, Süleymaniye Kürsüsünde
2— İslam Ansiklopedisi, Afganistan
3— a.ge.

ÖLDÜKTEN SONRA İSTEDİĞİNİZ YERE GÖMÜLEMEZSİNİZ

- Yeni Kozlu mezarlığında bir kisilik boş yer 10.000 liraya satılırken, Zincirlikuyu'da 30.000'den aşağı verilmiyor
- Boş yer ücretleri dolu yer ücretinin iki misli.
- Mezarda tek başına yatmak paraya bağlı

HALK TİPİ MEZARLIKLAR – Umumi yani halk tipi mezarlıklarda da yer bulmak hem kolay değil, hem de paraya bağlı. İstanbul Belediyesinin tespitine göre bir kişilik boş yer 6 bin liraya satılıyor. Mezar taşı koydurmak isteyenler boş yerleri tercih ederlerken, yine de bu mezarlığın gerçekten boş olup olmadığı konusunda şüpheye düşüyorlar.

Mezar fiyatları da apartman gibi semte göre değişiyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Şu yaşa geldim bir rahat yüzü görmedim şöyle güzel bir yerde mezarım olsun, denize nazır uzatıversinler diye hiç hayal kurmayın. Mezar fiyatları da apartman gibi semte göre değişiyor. Nasıl ölüm hayatın kaçınılmaz sonuysa mezara da dünyada nasıl yaşadıysak öyle gömüleceğiz. 10 nüfus bir odada yaşayanlar dolu yerlere diğerleriyle birarada, lüks apartman daireleri boyundan büyük mezara, gecekondular gecekondu tipi mezara. Fıskiyeli bahçeler çiçekliler mezara, damı akan, duvarı çatlamış evde barınanlar eğri büğrü tahtalı mezara. Kartvizitliler, mezar taşına sahip olacak, vatandaş Mehmet, Mehmetlerin yanına.

İstanbul Belediyesinin cenaze kaldırma, mezar yeri, taşı ile ilgili son fiyatları şöyle:

CENAZE KALDIRMA

Birinci sınıf cenaze kaldırma 10 bin, ikinci sınıf 6 bin, üçüncü sınıf 2 bin 500, fakir sınıf cenaze kaldırma ücretsiz.

MEZAR YERLERİ

Umumi halk tipi mezarlıklarda bir kişilik dolu yer ücreti 2 bin, bir kişilik boş yer ücreti 6 bin lira. Yeni Kozlu'da bir kişilik dolu yer ücreti 5 bin, bir kişilik boş yer ücreti 10 bin lira. Apartman dairelerinin şu aralar 1,5-2 milyondan başlayıp yükseldiği Mecidiyeköy'deki Zincirlikuyu Mezarlığında ise bir kişilik dolu yer ücreti 10 bin, bir kişilik boş yer ücreti 30 bin liradır. Tabii caddeye bakan mezarlar ile gerideki kalan mezarlar arasında da fiyat farkları oluyor.

ULAŞIM ÖLÜ İÇİN DAHA PAHALI

İstanbul'dan Kadıköy'e cenaze bin liraya nakledilior. Beyoğlu, Kadıköy arasındaki nakil bin. Belediye hudutları dışında gidiş dönüş ücreti için ise kilometre başına 20 lira ödeniyor

BİRİNCİ SINIF CENAZE – Yeniden belirlenen cenaze kaldırma ücretlerine göre birinci sınıf cenaze kaldırma 10 bin liraya, ikinci sınıf 6 bin, üçüncü sınıf ise 2 bin 500 lira maloluyor. Soğukhava tesislerinden yararlanma ise 500 lira ile 2 bin lira ücrete tabi.

Külahlı: "Yem fabrikaları çift vardiya çalışırsa ihracat bile yapabiliriz"

İSTANBUL (THA)

GIDA Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Külahlı, mevcut Yem Fabrikalarının çift vardiya çalışması halinde 5 milyon ton karma yem üretiminin mümkün olacağını, ihraç imkanlarının doğacağını söyledi.

Külahlı İstanbul'da kurulan 30 bin ton kapasiteli Nevşehir Yem Fabrikasının açılışı nedeniyle yaptığı konuşmada "Bugün ülkemizde 90 adet yem fabrikasının 1 milyon 602 bin ton kapasiteyle faaliyet gösterdiğini, fabrika kurma izni verilen toplam 86 fabrikanın devreye girmesiyle fabrika sayısının 177'ye, toplam kapasitenin de 3 milyon 455 bin tona ulaşacağını" belirtti.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı hedeflerini şöyle açıkladı:

"Amacımız biyolojik değeri yüksek hayvansal proteinin dışa bağlı kalmaksızın yurt içinde yetiştirilen hayvansal ürünlerle sağlanması ve hayvan başına verimin çoğaltılmasıdır."

Cemal Külahlı yem sektörünün hızla gelişmesinde özel teşebbüsün rolünün büyük olduğunu, karma yem üretiminde özel sektörün payının yüzde 75'in üzerinde olduğunu da sözlerine ekledi.

Hayvancılığımız böyle mi gelişecek?

Tunceli'nin Payamdüzü köyünde yeni doğan kuzular hastalıktan telef oluyor

Veteriner gelmeyince 20 günde 2 bin kuzu öldü

ŞAHİN TOĞAY

Tunceli'ye bağlı Çemişkezek'in Payamdüzü köyündeyiz. Şafakla birlikte ağıllardan sürü sürü koyunlar çıkarılıyor. Hepsi perişan. Kışın uzun sürmesinden, hastalıktan, ilaçsızlıktan, yemsizlikten, tüyleri dökülmüş, kıl, kemik kalmışlar.

Köye doğru ilerlediğimizde adım başı koyun, kuzu cesetleri ile karşılaşıyoruz, arkların, derelerin içine atılmış. Köpekler ağızlarına birer kuzu leşi almış, kuytu köşelerde parçalayıp yiyorlar. Sürü sahiplerinin, çobanların yüzlerinden düşen bin parça... Bütün bu olanların nedenlerini öğrenmek için ilk olarak Muhtar Halil Yıldırım'ın yanına gidiyoruz.

Hastalıktan ölen binlerce hayvandan biri.

"BİR HASTALIKTIR ÇÖKMÜŞ, KOYUN KUZU DEMEDEN HEPSİNİ KIRIYOR"

Muhtar Halil Yıldırım içini çeke çeke anlattı:

"Böyle bir şeyle ilk olarak karşılaşıyoruz. Ne bileyim bir hastalıktır çökmüş, koyun kuzu demeden hepsini kırıyor. Sürü başına her gün ortala 5-10 baş hayvan ölüyor." Yaşlı bir çoban sabredemeyip muhtarın sözünü kesti. "Yaz gazeteci yaz. Ne söylüyorsam aynen yaz. Yaz da, millet görsün halimizi. Devlet sürü sahiplerine nasıl yardım ediyormuş dünya alem duysun. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı duysun, veteriner müdürleri, veterinerler duysun. Bu halimiz ne olacak? Bütün rızkımız elimizden gidecek. Bu köyde 60-70 aile geçimini hayvancılıktan sağlar. Başka gelirleri yoktur. Burada 40 ile 60 bin arasında koyun beslenir. 20-25 gündür koyunlarımız kuzulamaya başladı. Hayvanlar zaten yemsizlikten perişandı, bir de üstüne hastalık eklendi. Bu kısa süre içerisinde iki bin kuzu öldü. Defalarca veterinerlere başvurduk, Elazığ Viroloji Enstitüsüne birkaç kuzu götürdük. Dedik belki yardımcı olurlar, ama ne ses çıktı, ne de soluk.

"Tunceli Veteriner Müdürlüğüne baş vurduk; "Mazotumuz yok, araba tutun gelelim. İğneleri de para ile yaparız" dediler. Bir iğneyi 75 liraya kadar yapıyorlar. Bu kış günü bu kadar parayı nereden bulacağız? Mazotu nereden bulacağız?"

Konuşmamızı izleyen sürü sahibi İbrahim Yıldırım da şunları ekledi;

"Şubat ayında koyunlarımızın mutlaka aşılanması gerekiyordu. Biz bir aydır baş vurduk. Şimdiye kadar bir tedavi yapılmadı. Diğer hastalıkların yanında en çok etkili olan şubat ayında görülen süt kesen hastalığıdır. Koyunlar kuzuladığı zaman mutlaka aşılanmaları gerekir. Yoksa sütten kesilir. Biz başvurduk. Mart ayı çıktı, hâlâ gelen yok. Bundan sonra yapılsa bile faydası yok."

VETERİNER, İLAÇ, YEM YOK, VAAT ÇOK

Bir çoban da kuzuların göz göre göre ölmesi önünde çaresizliğini şöyle dile getiriyor:

"Veteriner yok, mazot olmadığı için kontrol yok. İlaç yok. Yem yok. Peki ne var? Bol bol vaat var. Her başa geçen bol bol vadediyor. Hiç bir sıkıntı kalmadı diyor... Biz bir iki ilaç için Erzurum'a, Erzincan'a Diyarbakır'a gidiyoruz. Bin liralık ilaç için beş bin lira harcıyoruz, ilacı karaborsadan alıyoruz. Veterinerler de gelip para ile iğne yapıyorlar. Bizi eğitseler biz kendi işimizi kendimiz yaparız. Zaten bunlar bizim kadar anlamıyorlar, bizim de teknik bilgimiz yok. Madem kendileri gelmiyorlar, bari bizi eğitsinler."

Payamdüzü köyü halkı hükümetin acilen ilaç karaborsasını engellemesini ve gerekli ilaçları köylüye maliyetine dağıtmasını, veterinerlerin hayvanları dört mevsim birer defa muayene etmesini istiyor. Sürü başına verilen kredinin artırılarak hayvancılığın teşvik edilmesini ve yemlerin ofislerce dağıtılmasının sorunlarını çözmekte yardımcı olacağını belirtiyor.

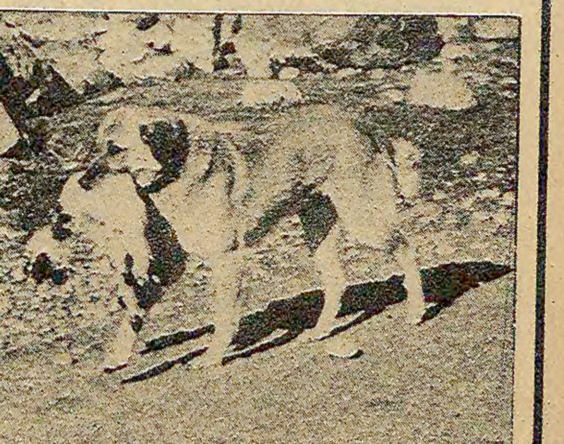
Hastalıklarla daha yoğun şekilde mücadele edilmesi gereğini vurgulayan Payamdüzü köylüleri hastalıklar ve tedavi yöntemleri hakkında sürü sahiplerinin eğitilmesinin de hayvanların telef olmasının önüne geçebilecek bir önlem olduğunu belirttiler.

Sürüye katılmayan hastalıklı koyunlar.

İbrahim Halil Yıldırım, "Bunların hepsi hasta, belki akşama kalmaz ölürler" dedi.

Sağa, sola atılan kuzu leşlerini köpekler yiyor.

MEHMET SEYDA
GÜNLER GEÇERKEN

SALAH BİRSEL Üzerine Notlar

Kimi sanatçı romanını, şiirini, öyküsünü yazar geçer; onları yorumlayıp açıklamayı başkalarına bırakır. Kimisi, özellikle sanat anlayışları ile yapıtlarının tepki göreceğini bilenler, topluma yeni bir sanat anlayışı getirmek isteyenler başkadır; görüşlerini, düşüncelerini, kişisel sanat kuramlarını da denemeleriyle, düz yazılarıyla açıklamayı görev bilirler. Başka bir deyişle, kendi göbek bağlarını kendileri keserler. 1952'de yola çıkıp 1976'da üçüncü kez basılan "Şiirin İlkeleri", 1955'teki "Günlük"'ü, 1957'deki "Sen Beni Sev"i, 1969'da "Kendimle Konuşmalar"'ı, 1975'de "Şiir ve Cinayet"i, bir yıl sonra "Kuşları Örtünmek"'i ve 1979'daki "Kurutulmuş Felsefe Bahçesi" ile işte bu ikincilerdendir Salâh Birsel.

Roman üzerinde de düşünür sık sık, ama 1961'de yayınlanan "Dört Köşeli Üçgen"'le, bir tek romanla yetinir.

1946'da çıkan ilk şiir kitabı "Dünya İşleri"'ni hemen "Şiirin İlkeleri" adlı kitabı izler. Beş şiir kitabına karşılık dokuz deneme ve inceleme kitabının sahibi oluşu, şair Salâh Birsel'i ikinci plana iteleyerek, denemeci- incelemeci Salâh Birsel'i ön plana getirir. Belki bu bir haksızlıktır ama artık şiiri bıraktığını söyleyen sanatçının kendi kendine yaptığı bir haksızlıktır.

1952'de yayınlanan "Şiirin İlkeleri" deneme türünde bir ilk kitap olmasına karşın sonraki yılların usta denemecisi Birsel'i, sanat anlayışının belli başlı çizgileriyle verebilmiş bir kitaptır, bence. Oluşumunun, özeleştiri yeteneğinin ve şakacı, nice sorunları sarakaya alıcı üslubunun habercisidir. Şiirde, yaşam felsefesinde zekaya karşı olan tutkunluğunun da...

Biraz göz atalım: "İlkeler, sanatı sadece "öz" sanıp da şiiri, konusuna bakarak değerlendirmek isteyenlerin yanlış görüşlerine karşı çıkmak için düzenlendi denilebilinir. (..) Sanat modadır. (..) Modası geçmeyecek yapıt gözüyle baktığımız Leyla ile Mecnun'u, Harname'yi, o kadar uzağa gitmeyelim, Finten'i, Araba Sevdası'nı bugün kaç kişi okumaktadır? (..) Şair kimdir? Şair yeni bir beğenisi olan adamdır. Buna ise bir yoldan, bir eğitimden, durun durun bir öğretimden geçilerek varılır."

Şiirin açıklanamaz olduğu görüşüne, şiirin açıklanabilir oluşuyla karşı durur Birsel. Şiirin önce ne olmadığının araştırılması gerektiğini söyler. Derken şakacılığı ağır basar: "Böyle ters bir yöntemle çalışmaya katlanacak bizim minare kırması eleştirmenlerimizden yakında şöyle bir yargı bekleyebiliriz: 'Şiir maydonoz değildir'. Ama bu tanım ne kadar güldürücü olursa olsun, ünlü bir edebiyat ve bilim adamımızın(!) sözünden, o 'Şiir ufuklarda yükselen nazenin bir balondur' sözünden daha güldürücü değildir. Bir şiir yalnız o şiire giren değil, bir de girmeyen sözcüklerden meydana gelir. (..) Bir şiirin güzelliği kendi dışında bıraktığı sözcüklerin sayısıyla doğru orantılıdır. (..) Çokları da şiirde zekanın kendini belli etmesine tutuluyor. Oysa birşeyi belli olan şiirde zekanın varlığından çok yokluğuna inanmalıdır. (..) Bir şiirin büyük olması, konusuna değil yapısına bakar. (..) Sanat üslup değildir derler ya inanmayın. Sanat bal gibi üsluptur. Ama üslubun bir tehlike olmaya varmaması gerekir elbet. Sanat ürününün dokuması dışına fırlayan, onu zorlayan, onun üstüne çıkıp etrafa buyurmaya başlayan üslup çokluk sanatı öldürür."

Birsel'in bu kitabından alıntıları sürdürsem, öbürlerine sıra gelmeyecek. Onun 1955 yılı sonunda basılan "Günlük" adlı ikinci kitabı, 20 Ocak 1949'la 4 Mayıs 1955 tarihleri arasında, özel yaşamı ve gene kendi sanat görüşleri üzerinde günlük tutmuş bir başka yazarı çıkarır karşımıza. 1972-1975 yıllarını içeren günlük notlarını "Kuşları Örtünmek" adlı kitabında derleyen Salâh Birsel'in bir başka yanıdır bu. Kendisiyle konuşmayı, becelleşmeyi oldum bittim sever zaten. "Kendimle Konuşmalar"'ın (1969) 52. sayfasında onun günlük tutmaktan ne anladığını öğreniriz. Utanç içinde yaşamaktan, başkalarının kınamalarını üzerine çekmekten mutluluk duyan, insanlık batağına gömüldükçe büyüdüğüne inanan Gené'nin görüşünü benimseyip, "Doğrusunu arasanız, günlük de budur" der ve sorar: "Bir takım gerçekleri tersine çevirdikten, ya da gün ışığına çıkarmaya korktuktan sonra ne demeler günlük yazmalı?"

Bu anlayış bizi çuvaldızı başkalarına batırmadan önce iğneyi sık sık kendine batıran bir Salâh Birsel'le karşı karşıya getirir. Rahatlatır. Çünkü yazınımız genellikle özeleştiriyi başa alan sanatçı sıkıntısı çekmektedir ve yazarlarımızca tutulmuş kimi günlükler, sanatçı egosunun frensiz patlak verdiği sayfalar olmaktadır.

"Sen Beni Sev" (1957)de eleştirmeci ile romancı tartışması şu sözlerle biter: "Romancı (gülerek) — Sen beni sev! Sen beni sev! — Eleştirmeci (iyiden iyiye kızmıştır, uzaktan bağırır) — Ben seni ne sevecem ulan, sen beni sev!"

Nasıl, şuncacık söz, sanatçı ile eleştirmeci arasında sürüp giden çekişmeleri yeterince açıklığa kavuşturmuyor mu?

Salâh Birsel resmi işinden emekliye ayrıldıktan sonra çalışmalarını daha bir hızlandırdı. Küçük oylumlu kitapların yerini uzun araştırmalara dayanan kitaplar almaya başladı. "Şiir ve Cinayet"i, "Kurutulmuş Felsefe Bahçesi"ni izleyen kitapları bir yana bırakıyorum. İşte ardından gelen "Kahveler Kitabı", işte "Ah Beyoğlu, Vah Beyoğlu" ve işte "Boğaziçi Şıngır Mıngır"!

Ve işte karşımızda bir başka Salâh Birsel: Kahvelerden, Beyoğlu'na, Boğaziçi'ne İstanbul'u tarihsel basamaklarında kanı kanına tanıtan bir İstanbul Evliya Çelebisi!

Evliya Çelebi'den tutun kimler yok ki bu kitaplarında! Ve size bir şey söyleyim mi? Bıyık altından gülümser çelebilik huyuna uyan bu Çelebi'lik Salâh Birsel'e gerçekten yakışıyor. Yazarlığın tadını da gittikçe daha çok çıkarıyor hani.

Kütüphanecilik Haftası bugün başlıyor

BİZDE KÜTÜPHANECİLİK

Mehmet Yeşil

Bu yıl 31 Mart-6 Nisan tarihleri arası, Kütüphanecilik Haftası olarak kutlanacak. Haftanın amacı, kütüphaneleri halka tanıtmak, çeşitli sergiler açmak, konferanslar vermek, film gösterileri düzenlemek, böylece halkla ilişkileri daha canlı duruma getirmek.

Bugün ülkemizde kütüphane denildiğinde, geniş halk kitleleri arasında, içinde bir dolu kitabın ve birkaç görevlinin bulunduğu bina düşünülmektedir.

Aslında birçok kütüphane çeşidi vardır. Bunlardan halk kütüphanesi için hâlâ yerleşmiş bir tanım bulunmamasına karşın, halk kütüphaneleri, "bütün vatandaşların hiç bir ücret ödemeden serbestçe her türlü fikir ve sanat ürünlerinden yararlandıkları, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel yönden kalkınmasına hizmet eden yaygın eğitim kuruluşlarıdır" biçiminde bir açıklama yapılabilir.

BİR KÜTÜPHANE NASIL KURULUYOR?

Bugün kütüphanelerimizin birçok sorunları vardır. En başta bina sorunu gelir. Kütüphane açılmak istenen yerde yetkililer öncelikle ücretsiz olarak kütüphane olacak bir bina için seferber olur. Bu bina bir şahsın ya da bir derneğin malı olabilir.

Mal sahibi olan kişi veya kuruluş, yerleşim merkezinin yetkili yöneticisine başvurarak sahibi olduğu binayı kütüphane yapmak istediğini bildirir. Dilekçe, eğer varsa oradaki Kültür Müdürüne havale edilir. Bulunan binanın ışıklandırma, havalandırma, ısıtma, su gibi ihtiyaçları yetkililerce gözden geçirilir. Eğer uygun görülürse Bayındırlık Müdürlüğünden binanın sağlam olduğunu gösteren bir rapor, Sağlık Müdürlüğünden de sağlığa elverişli olduğuna dair bir rapor alınır. Daha sonra kentin imar planı ile bulunan binanın özelliklerini kapsayan geniş bilgi bakanlığa gönderilir. Bakanlık uygun gördükten sonra personel ve koleksiyon göndererek binayı hizmete açar.

KOLEKSİYONLARLA İLGİLİ POLİTİKA

Bugün Türkiye'de bulunan kütüphanelerin mevcut koleksiyonlarının niteliği nedir? Bu nitelikleriyle kütüphanelerin halkımızın ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine katkısı ne olacaktır?

Bugün kitap dışında, dergi, gazete, ansiklopedi, plak, bant, vb. kaynaklar, birkaçı dışında hiç bir kütüphanemizde yeterli sayıda değildir. Hemen hepsinde biraz kitap, birkaç sözlük, rastgele aralıklarla gelen bazı dergi ve gazeteler bulunabilir. Varolan bu materyaller de ülkemizin ekonomik, sosyal, kültürel yönden kalkınmasını sağlayacak, kültür seviyesini yükseltecek, ufkunu açacak nitelikte değildir.

12 Mart döneminin adlarından olan Ali Elverdi'nin "Vatana Kastedenler" adlı kitabı bu kategoriye en iyi örnektir. Bu kitapta Ali Elverdi, 12 Mart dönemindeki "üstün hizmetlerini" ve komünistlerin ne derece vatan haini olduklarını "ispat etmektedir." Bir başka örnek "Kızıl Çin'den neden kaçtım" kitabıdır. Bu "eser"in işlevi de bellidir. Ülkemizdeki kütüphanelerin çoğu bu tür kitaplarla doludur.

Dergiler de yine aynı niteliklere sahiptir. Zaman zaman bazı ilerici, demokrat dergi sahipleri ile yayınevleri, yayınlarını kendiliklerinden göndermektedirler. Ancak bunların kütüphanelerin malı olabilmesi için Kütüphaneler Genel Müdürlüğünün olurunu almaları gerekmektedir. Eğer bu eserler için Genel Müdürlüğün onayı alınmazsa bunlar demirbaşa kaydedilmezler.

Kütüphanelerimizin koleksiyonlarındaki eserler de iktidar değişikliklerine göre değer kazanmaktadır. Ancak bu durum halkın yararına değil, zararına işlemektedir. Örneğin CHP iktidarı döneminde Milliyet Sanat Dergisine bütün kütüphaneler aboneydiler. Ama AP azınlık hükümeti kurulur kurulmaz, kütüphaneler bu dergiye aboneliklerini iptal ettiler.

ÖDEV KÜTÜPHANELERİ

Kütüphanelerin yararlı duruma sokulması için bir başka önem de ödeneklerle ilgilidir. Bazı kütüphaneciler Kütüphane Müdürlüklerine ödenek ayrılmasını önermektedir. Ancak bizce, bu bir ödenek değil, politika sorunudur. Halka, kendimizin ve diğer ulusların kültür birikimlerini ulaştırmak hükümetlerin tercihine terkedilmemelidir.

Eğer bu sağlanırsa, kütüphanelerimiz işlerlik kazanacaktır. Yoksa şimdi olduğu gibi içi boş, halkımızın ihtiyaçlarına yanıt vermeyen, "eserlerle" doldurulacaksa, o vakit kütüphanelerimiz ödev kütüphanesi olmaktan çıkamayacaktır. Bugün öğrenciler kendilerine ödev verildiğinde kütüphaneye gelip ansiklopedilerden aradıkları bilgiyi buluyor ve ondan sonra bir daha uğramıyorlar. Kütüphanenin adı "Halk Kütüphanesi", yaptığı işle haketiği ad ise "ödev kütüphanesi"dir.

Kütüphanecilik haftası kutlanırken, ilgili ve yetkililerin bu gerçekleri gözönüne almaları ve kütüphanelerimizi halka hizmet eder duruma getirmeleri önlerinde duran esas sorundur.

Seminer çerçevesinde yapılan panelden bir görünüş

Alman Kültür Merkezinde çocuk tiyatrosu semineri yapıldı

Ankara Alman Kültür Merkezi ile Ankara Üniversitesi Tiyatro Araştırma Enstitüsünün ortaklaşa düzenledikleri "Günümüzde Çocuk Tiyatrosunun Anlamı" konulu seminer 17-21 Mart tarihleri arasında yapıldı. Seminer boyunca çocuk tiyatrosunun günümüzdeki sorunlarına ve önemine değinildi. Seminerde ayrıca çocuk tiyatrosunun nasıl oluşturulacağı ve amacının ne olacağı tartışıldı.

Seminerin ilk iki gününde Berlin Grips Theater yöneticilerinden, Volker Ludwig, Federal Almanya'da çocuk tiyatrosu deneylerinden, Grips Theater'in kuruluşundan ve çalışmalarından sözetti.

"TİYATRO ÇOCUKLARIN YARATICILIĞINI GELİŞTİRMELİ"

Seminerdeki açık oturumda Doç. Dr. Metin And çocuk tiyatrosunun amaçları ve işlevleri üzerinde durarak, "Çocuk tiyatrosunun amacı diğer tiyatroların amacından farklı değildir. Çocuk tiyatrosunun yönü şu olmalıdır denmemeli, çoğulcu ve yaratıcı olmalı, ayrıca her tiyatronun kendine has bir görüşü olmalıdır. O yüzden bir amaca doğrultmak doğru değildir. Esas önemli olan amacın sunuş şekli olmalıdır... Çocukların yaratıcı gücünü geliştirmeliyiz" dedi.

Ankara Çocuk Tiyatrosu yönetmeni Salih Kalyon da, "Ülkemizde 45 yıldır çocuk tiyatrosu biliniyor. Biz tiyatrocu olarak çocuk tiyatrosu nasıl yapılır, yapılmalıdır bunu arıyoruz. Çocuklar için tiyatro yeri bir oyun yeri olmalıdır. Onlara öğretmek istediğimizi oyunla anlatmalıyız. Ayrıca tiyatro oyuncularını onların gözünde yabancı birer varlık olarak görmemelerini sağlamalı, oyuncuların da birer insan olduğunu anlatmaya çalışmalıyız" dedi.

Doç. Dr. Neriman Samurçay ise tiyatronun kesinlikle eğlendirici olması ve eğlence içinde bir takım şeyleri aktarması gerektiğini söyledi. Seminerde daha sonra söz alan Dr. Tekin Özertem de tiyatronun çocuklar için bir gereksinme olduğunu belirtti. Prof. Dr. Sevda Şener'de konuşmasında tiyatronun sorular soran, düşünen, özgür çocuklar yetiştirmesi gerektiğini söyledi.

EZELİ RAKİPLER PUANLARI PAYLAŞTI

Beşiktaş: 1 Fenerbahçe: 1

STAD: İnönü
HAKEMLER: Hilmi Ok xx, Cengiz Demirpence xx, Metin Cerrahoğlu xx
FENERBAHÇE: Adem xx - Onur xx, Erol xx, Alpaslan xxx, Cem xx - Mehmet xxx, Raşit x (Mustafa xx), Müjdat xxx, A.Kemal xx, Cemil xx, Tuna xx
BEŞİKTAŞ: Mustafa xx - Süleyman xx, Ömer xxx, A.Coban xx, Samet xxx - Ziya xxx, M.Ekşi x, K.Kılıç xx - Necdet xx, Bora xx, Hakan xx
GOLLER: Cemil (dak. 11), Necdet (dak. 32)

Dün bol güneşli, rekor sayıda bir seyirci topluluğu önünde iki ezeli rakibin maçında tribünleri tıklım tıklım dolduran futbolseverler kaliteli ve hızlı başlayan daha sonra kalitesini kaybeden bir futbol izlediler..

Cemil'in kendine has şekilde kafa vuruşu ortaya koyan golünden ve Mehmet'in 30. dakikada direkleri sarsan şutundan başka oradan bir heyecanın ardına sakladı ezeli rakipler..

Fenerbahçe başlama düdüğü ile yüklendi.. Daha 10. dakika dolarken, A.Kemal, Ömer'den söktüğü topu ortaladı, yetişen Cemil şık bir plase ile Fenerbahçe'yi 1-0 öne geçirdi.

Erken gelen gol Beşiktaş'ı bozacağına, bozulan Fenerbahçe oldu.. Atak üstüne atak geliştiren Beşiktaş 30. dakikada beraberliği yakaladı. Ziya'nın sağdan ortası Fenerbahçe ceza sahasını karıştırdı, yetişen Necdet topu filelere yuvarlayıverdi: 1-1. İlk yarı da bu sonuçla sona erdi.. İkinci yarıda seyredeni de, oynayanı da sıkan bir futbol vardı sahada.. Ancak Beşiktaş rakibine nazaran daha derli toplu idi.. Bunda yorulan Cemil ve Mehmet'in yarattığı boşlukların payı da vardı...

Karşılıklı ataklar sonuç getirmeyince maç da ilk yarıda karşılıklı atılan gollerle 1-1 sona erdi.

1. TÜRKİYE LİGİNDE DİĞER KARŞILAŞMALAR

ALTAY—ZONGULDAKSPOR: 1-2
ORDUSPOR—KAYSERİSPOR: 1-0
D.BAKIRSPOR—A.DEMİRSPOR: 1-0
BURSASPOR—G.ANTEPSPOR: 1-0
RİZESPOR—GÖZTEPE: 1-0

Asal: "Öneriler yapılabilirlik derecesine göre icraya konulacak"

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, Türk Spor Şurasının kapanışında yaptığı konuşmada, "Sporun girdiği yere kanunsuzluk girmiyor" dedi.

Asal üç gün süren ve toplam 122 tebliğ sunulan Şurada çok değerli öneriler ortaya atıldığını ifade ederek "Söylediklerinizin, dilediklerinizin birçoğunu yaptık. Elimizi uzatıyoruz, elimizi tutunuz" dedi ve şunları söyledi:

"Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak görevimizi en iyi şekilde yapmaya çalışıyoruz. Şuranın önemi her türlü tartışmanın dışındadır. Çok yoruldunuz. Ama yaptığınız iş o kadar büyük ki bu yorgunluğunuzu giderecektir. Bu Şura için yapamazsınız, yapılamaz dendi ama en iyi şekilde yapıldı.

"Sporda önce yapılması gerekenler yapılmalıdır. Öneriler değerlendirilecektir. Öneriler yapılabilirlik derecesine göre icraya konulacaktır."

10 000 metre kayakta dünya rekoru kırıldı

ALMA ATA (AA)

Amerikalı ünlü kayakçı Eric Heiden'in 10 bin metre dünya rekoru Sovyet kayakçı Dmitri Ogoblin tarafından 14 dakika 25.71 saniye ile kırıldı.

AJANLIK KUPASI HALTER ŞAMPİYONASINDA

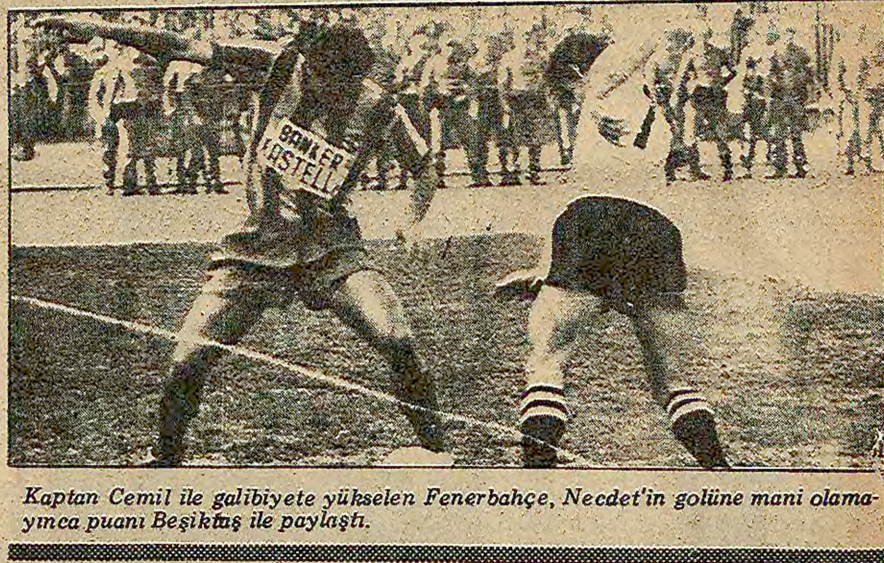
Alaattin İnce silkmede Türkiye rekoru kırdı: 125 kg.

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Bölgesi Ajanlığı tarafından düzenlenen Ajanlık Kupası Halter Müsabakaları dün yapıldı ve 67.5 kiloda Alaattin İnce silkmede 125 kilo kaldırarak yeni Türkiye rekoru kırdı. Kilolarında birinci olan halterciler şöyle:

52 kilo: İsa Çorakyer (130 kilo),
56 kilo: Ömer Ünal (170 kilo)
60 kilo: İbrahim Geren (195 kilo)
67.5 kilo: İbrahim Salıcı (205 kilo),
75 kilo: Recep Güçlü (217.5 kilo),
82.5 kilo: Hasan Basri Aşık (210 kilo)
90 kilo: Eyüp Şaban Özdemir (180 kilo),
110 kilo: Adnan Hepgül (212.5 kilo)

Müsabakalar sonunda 12-13 Nisan tarihlerinde Ankara'da yapılacak Büyükler Gıda Yardımı Müsabakalarına katılacak İstanbul takımı belli oldu. Antrenör Halil Bilgin yönetiminde çarşamba günü Beylerbeyi Tesislerinde kampa girecek İstanbul kadrosuna alınan halterciler şunlar: Ömer Ünal, Fevzi Özberk, Ömer Taş, Alaattin İnce, Rıza Nazlıgül, İbrahim Salıcı, İbrahim Geren, Recep Güçlü, Serdar Koçyiğit, Ömer Öztürk, Cengiz Haydın, Salih Çakır.

Kaptan Cemil ile galibiyete yükselen Fenerbahçe, Necdet'in golüne mani olamayınca puanı Beşiktaş ile paylaştı.

Basketbol liginin final maçında

Eczacıbaşı, Efes'i 92-78 yenerek şampiyonluğu garantiledi

Eczacıbaşı mı, Efes Pilsen mi, sorusu sonunda cevap buldu ve basketbol liginin final maçında Efes Pilsen'i 92-78 mağlup eden Eczacıbaşı şampiyonluğu garantiledi.

Salon: Spor ve Sergi Sarayı,
Hakemler: Hüsamettin Topuzoğlu xxxx, Hikmet Erdem xxx.
ECZACIBAŞI: Melih (32) xxxxx, Efe (11) xxxx, Orhan xxx, Necati (19) xxxxx, Emir (22) xxxx, Ahmet (8) xxxx, Erdoğan xx.
EFES PİLSEN: Cengiz (5) x, Necdet (10) xx, Mehmet (19) xxx, Aytek (13) xxx, Doğan (24) xxx, Ömürden (2) xx, Hakan x.
(Devre: 40-23)

Karşılaşma denk kuvvetlerin mücadelesi şeklinde başladı ve 5. dakikaya kadar da eşitlik bozulmadı. (8-8) Ancak Necati'nin mükemmel organizasyonuna Melih'in de dış şutlardaki isabeti eklenince, 10. dakikada 19-11 öne geçen Eczacıbaşı 15. dakikada farkı 12 sayıya çıkardı. 31-19.. Eczacıbaşı'nın yardımlaşmalı savunması Mehmet'in koridor içinde top almasını güçleştiriyor, dış yönetimi dinlemeyen Doğan, etkisiz şahsi oyununu sürdürmekte ısrar ediyordu. Cengiz ve Necdet de bir varlık gösteremeyince oyunu iyiden iyiye kontrolüne alan Eczacıbaşı devreyi 17 sayı farkla 40—23 önde kapattı.

İkinci yarıya Eczacıbaşı 17 sayılık avantajla başladı. Farkı kapatmak için Doğan'la forse eden Efes Pilsen'de, bir de şahsi çabaları ile skoru yükseltmeye çalışan Mehmet göze çarpıyordu. Ancak Efes'in amaçsız ve katlarma karşılık dışarıdan Melih, içeriden de Efe ve Emir'le oyunun kontrolünü elinde tutan Eczacıbaşı 28. dakikada 60-46, 35. dakikada da 77-63'lük skorlarla farkı 14 sayıdan aşağı düşürmüyordu. Eczacıbaşı'ndan 35. dakikada Ahmet, 38. dakikada Emir, Efes'ten de 38. dakikada Doğan ve 39. dakikada da Ömürden 5'er faulle oyun dışı kaldı. Kalan saniyeler Efes lehine bir şey getirmedi ve karşılaşmayı 92-78 kazanan Eczacıbaşı lig şampiyonluğunu garantileyerek gelecek yıl Şampiyon Kulüplerde oynamaya hak kazandı.

İTÜ'LÜ ÜNAL POTALARA VEDA ETTİ

Öte yandan Fenerbahçe'nin İTÜ'yü 62-56 mağlup ettiği karşılaşmada takımının formasını son kez giyen İTÜ'lü Ünal karşılaşmanın 30. dakikasında oyunu arkadaşlarının omuzları üzerinde terkederek potalara veda etti.

Diğer sonuçlar:
Taçspor - Karşıyaka: 92-92
İTÜ - Fenerbahçe: 56-62
Ziraat FSK - Yenişehir İ.B: 69-118
Şekerspor - TOFAŞ SAS: 68-69
Ankaragücü - Muhafızgücü: 68-113

Maliye Bakanı İsmet Sezgin: "İlerlemek için sporu okulda, fabrikada, kışlada ve köyde uygulamak gerekir"

ANKARA

Spor Şurasının son gününde bir konuşma yapan Maliye Bakanı İsmet Sezgin, sporda ilerlemek için sporun okullarda, fabrikalarda, köyde ve kışlalarda uygulanması gerektiğini belirterek, "Herkese spor yapma imkanı sağlanmalıdır" dedi.

Sezgin, 1969 yılının sporda bir dönüm noktası olduğunu savunarak şu açıklamayı yaptı:

"Spor politikasına günlük politikanın karışması ve 70'lerden bu yana 11 hükümet değişikliğinin olması sporun ilerlemesine mani olmuştur.

"Türk sporunu, Türk ekonomisinden soyutlamanın imkanı yoktur. Sporu günlük yaşantı haline gelmeyen bir ülkede sporcu yetişmez.

"Herkes için spor yapma imkanları sağlanmalı. Birtakım yasa sorunları çözümlenmelidir. Beğenilmeyen BTGM ve Spor Toto kanunlarını bile bugün meclislerden çıkartamazsınız.

"Türk sporunun ilerleyebilmesi için okul, fabrika, kışla ve köyde sporu iyi uygulamak lazımdır. Türk sporuna bu yıl 7 milyar liranın üzerinde bir para ayrılmıştır. Bunun da yetersiz olduğunu sanmıyorum. BTGM'nin emlak yönünden bütçesi devletin hazinesine denktir. Bana yapılan her müracaatı en güç zamanda bile yerine getiriyorum. Akılcı her yatırım için bana verilen yetkiler içinde Türk sporuna yardımı bir borç bilirim. Şuranın ulusumuza hayırlı olacağı inancını taşıyorum."

VOLEYBOL LİGİNDE

O.Renault: 3 Galatasaray: 0

Türkiye Deplasmanlı Voleybol Ligine dün oynanan 3 karşılaşma ile devam edildi. Bursa'daki karşılaşmada Oyak Renault Galatasaray'ı 3-0 yenerken İstanbul'daki müsabakalarda da Vinylex Muhafızgücü'ne, Büyükdere Boronkay da Yenişehir İB'ye 3-0 galip geldiler.

Samsun'daki Genç Erkekler Voleybol grup birinciliğini Vinylex kazandı

SAMSUN (AA)

Samsun Yaşar Doğu Spor Salonunda dört günden bu yana devam etmekte olan Genç Erkekler Voleybol Grup Birinciliği Müsabakaları tamamlandı ve İstanbul Vinylex grup birincisi oldu.

Şampiyonada ikinciliği Sakarya Karadenizspor, üçüncülüğü de Ankara Mülkiyespor kazandı.

Genç Milli Futbol Takımımız bugün Romanya'ya gidiyor

ANKARA

2 Nisan çarşamba günü Romanya Genç Milli Futbol Takımı ile Avrupa Şampiyonası grup eleme maçı oynayacak olan Genç Milli Futbol Takımımız bugün Romanya'ya gidiyor.

Federasyon Hukuk Müşaviri Kemal Kaya'nın Başkanlığını yaptığı kafilede, antrenör olarak Erkan Kural bulunuyor.

Genç Milli Takım Antrenörü Erkan Kural Romanya ile yapacakları maç için şu açıklamayı yaptı:

"Kocaeli'de oynadığımız ve yenilgi ile ayrıldığımız maçın rövanşını oynamak üzere yola çıkıyoruz. Henüz her şey bitmiş değildir. Takımımdan umutluyum. Denk bir mücadele olacak. İleri uç oyuncularım ellerine geçirecekleri fırsatları iyi değerlendirirlerse Romanya'dan rövanşı alırız."

Maratonda Terzi birinci, Salman dördüncü oldu

ANTALYA (AA)

19 Mayıs Maratonuna hazırlık amacıyla Antalya'da yapılan maraton yarışını Zonguldak bölgesinden Mehmet Terzi 1.35.20'lik derecesiyle birinci bitirdi.

Maratonun favorisi olarak görülen Sadık Salman ise yarışın ilk 15 kilometresini önde götürdü ancak yarışmayı 1.40.20'lik derecesiyle dördüncü bitirebildi.

30 kilometrelik yarışta ikinciliği 1.38.42 ile Ankara bölgesinden Ahmet Altun, üçüncülüğü de Zonguldak bölgesinden 1.40.03'lük derecesiyle Bayram Şahin kazandı.

Çok sayıda...

(Baştarafı 1. Sayfada) ...hır korku içinde ...yen köy ve mahalle ... yüzleri aşıyor. Yer ...dan gelen uğultulara ... önce verilmiş sayı... heyelan raporlarına rağmen hiç bir önlem alınmayan köy ve mahallelerin sayısı da az değil.

Toprak kayması, göçük ve kaya düşmesi tehdidi altında yaşayanlar sürüp giden yazışmaları yıllardır bekliyor ama doğa çoğu zaman bu kadar sabırlı davranmıyor. Küçük bir sarsıntı, biraz fazlaca yağmur, çok sayıda evi yerle bir edip, onlarca, yüzlerce yurttaşı hayatlarından ediyor. Yetkililer işte ancak o zaman konuşmaya, demeçler ve başsağlığı mesajları vermeye başlıyorlar.

İŞTE ÇEMİŞKEZEK

Tunceli'ye bağlı Çemişkezek ilçesinin Ulukale köyü her an kopup yuvarlanmaya hazır tonlarca kayanın dibinde kurulu. Bir süre önce yuvarlanan kayalar birkaç evi yerle bir etti. 90 hanelik 1000 nüfuslu köy Bakanlıktan, Valilikten, Kaymakamlıktan yardım istedi. Uğraştılar didindiler ve sonunda, "Burada oturulmaz, bu köy kaldırılıp başka yerde iskan edilmeli" raporunu aldılar. ...ma dağ, rapordan ...mıyor. Rapor verildi ... beklemiyor.

...nümüzdeki günlerde ...Ulu...le'den gelebilecek ...cı haberlere şimdiden ...zırlıklı olalım.

İŞTE İZMİR YEŞİLDERE

...mir'in Yeşildere ...nin Vezirağa, 19 ... ve İlariye Mahal... göz göre göre, bina... ...tlata çatlata, kana... ...on borularını par... ...ya parçalaya toprağa ...mülüyor. Vezirağa'nın ...urumu 1911'den beri ...biliniyor. 1963'de ve da... ...sonra verilen bütün ra... ...larda "buraya konut ...pılamaz" deniyor. ...Ne bakanlıklara veri... ...dilekçeler, ne yer al... ...ian gelen uğultular il... ...ileri bir türlü harekete geçiremiyor. Üç yıldır süren heyelan ve göçükler Vezirağa semtinde beklenen sonucu doğurunca çadır ve battaniye göndermek neye yarayacak?

VE ANKARA

Göz göre göre gelen doğal afetlere karşı bu vurdumduymaz tutum yalnız gözden ırak yerler için geçerli değil. Ankara'nın Şirintepe semtinde Dutluk Mahallesi Bakanlıklardan yalnızca birkaç kilometre uzakta ve her dakika biraz daha kayan toprak daha şimdiden 50 den fazla evi oturulamaz hale getirdi. Ama ilgililerden yine ses seda yok. Dutluk İlkokulunun 1021 öğrencisi ve 33 öğretmeni yıkıntılar altında kaldıktan sonra bilinen demeç ve mesajları tekrarlamak neye yarayacak?

BİR HABER

İşte Zonguldak Yenice'de yayınlanan "Yenice" gazetesinden bir haber:

"Cihanbey köyünde toprak kayması sürüvor"

"Cihanbey köyünün iki mahallesinde yaklaşık bir süre önce başlayan toprak kaymasının sürdüğü öğrenildi. Bu konuda edindiğimiz bilgiye göre toprak kaymasından zarara uğrayan vatandaşlara herhangi bir yardım yapılmadı. Köy Muhtarı Kamil Çabaklı bu konuda verdiği demeçte şunları söyledi: 'Acil olarak yardım bekliyoruz. Halkımız çok fakir olduğundan mağduruz.

SAYMAKLA BİTMEZ

Bu sayılanlar yalnızca birkaç örnek. İmar ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğünde yıllardır kabardıkça kabaran dosyalar, ne zaman tamamlanacak? Geliyorum diyen felaket gelip, her seferinde yüzlerce yurttaşı evinden barkından ve canından ettikten sonra bu klasörleri bağlayıp arşive kaldırmak... Şimdi yapılan işte budur.

Bir harfle...

(Baştarafı 1. Sayfada) ...eren "Birliğe Çağrı" dergisinde, isim değişikliği şöyle anlatıldı:

"Düşmanlar bir defa daha hayret etti. Ülkücü ...tik Derneğini kapat... hazırlandıkları bir ...da Anadolu'nun orta... [illegible]

[illegible] cakları ve Ülkücü Gençlik Derneğinden alınan tarihi vazife Ülkü Yolu Derneklerin çatısı altında yürütülecektir."

TÜRKEŞ VE ÇİFTÇİ'DEN "BAŞARI" MESAJI

Nevşehir'de yapılan toplantıya, önce Ülkü Ocakları Derneği Genel Başkanı, sonra Ülkücü Gençlik Derneği Genel Başkanı olan Muhsin Yazıcıoğlu başkanlık etti. [illegible] Toplantıya MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş ile ve Doğan Öz'ün katili İbrahim Çiftçi'den başarı mesajı geldi. İdama mahkum Çiftçi, toplantıda, "Doğan Öz'ü öldürmek suçu yüklenerek müebbet hapse çarptırılan" biçiminde tanıtıldı.

Uyuşmazlık Mahkemesi ve MHP

(Baştarafı 8. sayfada)

kaydedilmiş bulunmaktadır. Sanıkların siyasi örgüt mensubu bulunmamaları, sıkıyönetim ilanına neden olan yaygın şiddet eylemleriyle [illegible] ve bu eylemlerin en etkin aracı olan otomatik silahları Adana'dan [illegible] naklettiği olmalarına göre, yüklenen suç, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin görev alanına girdiği gibi sol ve ortak amaç içerisinde bağlantılı ve sıkı yönetim ilanına neden olan politik ve ideolojik [illegible] işlenmiş suçlar niteliğindedir."

Karar, sadece Hergün'ün saldırdığı hakimler tarafından alınmamış. Bir başkan ve iki hakimden oluşan Yargıtay'ın Uyuşmazlık Mahkemesinin oybirliği ile alınmış.

Şimdi anlaşılmış mı, MHP Uyuşmazlık Mahkemesine niçin saldırıyor?

Türkiye'den...

(Baştarafı 1. sayfada) nistan davasına gösterdiği yakınlık bizi çok mutlu kıldı. Dağlarda çarpışan mücahitlerimize Türkiye'den destek ve selam götüreceğiz" şeklinde konuştu.

Afganistan'ın Sovyet işgalcilerine karşı verdiği savaşı yakından izleyen çevrelerde sevinçle karşılanan Afgan direniş kuvvetlerinin temsilcilerinin ziyareti yarın yapılması tasarlanan bir basın toplantısı ile sürecek.

DİVRİĞİ CEVHER-İŞ SENDİKASININ KAMPANYASI

Divriği Cevher-İş Sendikası Başkanı Hüseyin Akdemir Afganistan'da Rus işgalcilerine karşı savaşan Afganistan Direniş Hareketine yardım kampanyası başlattıklarını açıklayarak, "direnişçilere omuz omuzayız" dedi.

Sendikanın [illegible] kurulu toplantısında konuşan Hüseyin Akdemir Afgan direniş hareketine yardım etmenin önemi üzerinde durarak şöyle dedi:

"Geçmişte Amerika'nın Vietnam'da, Kamboçya'da giriştiği saldırıyı bugün Rusya Afganistan'da yapıyor. [illegible] Sosyalizm düşüncesinde başka ülkeleri işgal etmenin yeri yoktur. [illegible] Kampanyamızın [illegible] bir şamar olacaktır."

Kampanyaya gönüllü yardımcı olacaklarını belirten Akdemir, kampanya boyunca her hafta toplantı yapacaklarını duyurdu. [illegible] 1500 lirasını toplandığı, bu kampanyada sağlanacak gelirin bir kısmının Bakırköy Akıl Hastanesi'ne verileceği açıklandı.

MESS: "Grev...

(Baştarafı 1. Sayfada) provası olabileceğini de söyleyen Er, grev yaygınlaşınca lokavta gerek kalmadığını belirtti.

"GRUP SÖZLEŞMESİ"NİN SADECE GENEL HİZMETLERİ İÇERDİĞİ BELİRTİLDİ

Öte yandan, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanvekili Kemal Daysal, "Grup sözleşmesi"nin üretim ve çalışma koşullarından doğan farkları gözetmediğini, ve belli genel hizmetleri içeren bir toplu sözleşme düzeni getirdiğini belirtti.

Daysal, "Grup sözleşmesi" toplu sözleşmelerde yer alan ücret ve tüm konuları, bu genel düzenlemeler içersine hapsetmeyi ve bunun [illegible] olan asgari düzeyde [illegible] turmayı düşlemektedir" dedi.

CHP Muğla...

(Baştarafı 1. Sayfada) Bülent Özoktay açıklamasında, çıkardıkları derginin yasallığını kanıtlama çabası için bu olayı basına açıklayan TİKP'yi ihbarcılıkla suçladı. Özoktay'ın "Savaşım"ın yasal olduğunu bildirmesi, hem de bir derginin [illegible] matbaayı açıkladığı TİKP'yi ihbarcılıkla suçlaması ise çelişki olarak algılandı.

Tufan Doğu, İlkadım gazetesindeki yazısında "Savaşım" sorumluları ile sadece ticari ilişki" içinde olduğunu öne sürerek "Ben bu matbaayı para için açtım. Politika ve Savaş Yolu'nun okuyucusuyum. Bu dergi bölücü, eleştiricidir onu bilmem" dedi. Sadece ticari ilişki içinde bulunduğunu söylediği Bülent Özoktay'a kendi dergisi İlkadım'ın sayfalarını açan Tufan Doğu, 13 Mart tarihli İlkadım'da ise şunları yazıyordu: "Savaşım'ın çıkmasıyla devrimci birliğe kavuştuk."

"DİLLERİNİ KOPARMASINI İYİ BİLİRİM"

[illegible] Tufan Doğu, 21 Mart tarihli İlkadım'da bu yazıyı yayınlayarak, TİKP Muğla İl Başkanı Adil Arslan'ın iddiasını kanıtlamasını, kanıtladığı takdirde intihar edeceğini söyledi. Tufan Doğu'nun son derece telaşlı ve tehdit dolu cevapları, TKP yanlılarının dergisini neden matbaasında bastığı sorularını yanıtlamadığı gibi, kendi gazetesi İlkadım'da da Rusya yanlısı görüşlere yer verdiğini bilen kamuoyu için çok şaşırtıcı olmadı.

AÇIKLAMA

13 Mart 1980 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında olayı [illegible]zat polis memuru [illegible]nsur Ateş'in yarattığı bildirildi. Gözaltına alın[illegible] konusunda çalışanların herhangi bir tahrikte bulunmadığı, polis memurunun ise gözaltına alınan çalışanları tokatladığı ve hakarette bulunduğu öğrenildi.

O olaylarda gözaltına alınan bir memurun ise, Dev-Yol ile bir ilişkisinin bulunmadığı bildirildi.

KAYIP— Nüfus hüviyet cüzdanımı ve pasaportumu kaybettim. Hükümsüzdür.
Hüseyin ŞENGEZER

KAYIP— İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinden aldığım öğrenci karnemi kaybettim. Hükümsüzdür.
Nevzat TAN

Hükümet...

(Baştarafı 1. sayfada) [illegible]

AMAÇ, MİLLİ MENFAATLERİ KOLLAMAK İDİ

Bilindiği gibi, bundan bir süre önce Başbakanlık bünyesinde oluşturulan Toplusözleşme Koordinasyon Kurulunun amacı, [illegible] "milli menfaatlere" uygun bir şekilde yürütmek, [illegible] olarak belirtilmişti. Ancak, çeşitli sendika ve konfederasyonlar bu kurulun oluşturulmasına karşı çıkmış ve bunun toplusözleşme özgürlüğünü zedelediğini belirtmişlerdi.

"Tariş Olaylarının Ardındaki Gerçek" broşüründe suç bulunmadığı bildirildi

İZMİR (ÖZEL)

İZMİR Cumhuriyet Savcılığı TİKP İzmir İl Örgütü tarafından yayınlanan "Tariş olaylarının ardındaki gerçek" adlı broşürde suç unsuru bulunmadığını açıkladı. TİKP Merkez İlçe Başkanı Rıdvan Övgün ve Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Koç, Şirinyer semtinde bu broşürü sattıkları için gözaltına alınmışlar ve Sıkıyönetime sevkedilmişlerdi. İzmir Cumhuriyet Savcılığının kararında "Tariş'te meydana gelen olayların eleştirildiği, işçilerin TKP tarafından aldatıldığı, Türkiye'de kargaşalık yaratmak isteyen sahte solculara karşı tavır alınması işaret edilip Türkiye İşçi Köylü Partisinin işçilerin haklarını savunacağının belirtildiği el kitabında herhangi bir suç unsuruna rastlanmadığı" açıklandı. Savcılık ayrıca el konulan broşürlerin iade edilmesine karar verdi.

Türkiye'ye...

(Baştarafı 1. sayfada) [illegible] anlaşma sağlandığı bildirilerek, halen Türkiye'ye yapılan 250 milyon dolarlık kredinin çok yetersiz kaldığı belirtildi.

Afganistan ve İran olaylarından sonra, Türkiye'nin Amerika'dan daha çok askeri yardım beklediği ve bu yardımın rahatlıkla verileceği, Yunanistan'ın Amerika ve NATO açısından aynı stratejik önemde olduğu ve bu iki ülkeye yapılacak askeri yardımların, bölgede askeri dengeyi korumak ilkesine dayanması gerektiği de yer aldı.

"ASKERİ BİR DARBENİN EŞİĞİNDE"

Raporda daha sonra şu görüşler savunuldu: "Diğer yandan, Türkiye'nin siyasi ortamı da 10 yılı aşkın süredir devam eden koalisyon hükümetleriyle kritik bir aşamaya geldi. Terörizmin büyük boyutlara varmış olması, yeniden alevlenen Kürt davası ve ülkenin içinde bulunduğu sosyo-ekonomik sorunlar, Türkiye'yi askeri bir darbenin eşiğine getirdi. Görevde bulunan Demirel hükümetinin aldığı ekonomik önlemler ise ancak büyük miktarda Batı yardımı ile başarıya ulaşabilir."

TASS'IN YORUMU

Öte yandan, Sovyet TASS ajansı, Ankara'da [illegible] Türk-Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşmasının, ABD'nin Türkiye'yi Orta Doğu'daki askeri hazırlıklarının içine çekmek amacıyla gerçekleştirildiğini ileri sürdü.

TASS Ankara çıkışlı haberinde, Türkiyeli gözlemcilerin bu anlaşmanın [illegible] bildi... [illegible] iddia etti.

"Ben taraflı..."

(Baştarafı 1. sayfada) Edinilen bilgilere göre, Nizip Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğüne AP Gaziantep Milletvekili Şah Mehmet Özkaya'nın bir yakını atandı. Bu arada, Gaziantep Halk Eğitim Merkezi Müdürü Nazmi Gonca'nın da görevinden alınmasına çalışılıyor. Nazmi Gonca, kısa bir süre önce Sait Çiftdoğan tarafından görevinden alınmış, [illegible] yapılan müracaat üzerine durdurulmuştu.

"İSTEDİĞİMİ YAPARIM"

Gaziantep Milli Eğitim Müdürlüğüne atanan Sait Çiftdoğan'ın, göreve ilk başladığı günlerde, çevresindekilere, "Ben buraya taraflı olarak geldim, istediğimi yaparım" dediği öğrenildi. [illegible] "Benim elimde [illegible] bunları yerlerine koyacağım. Onun için bana gelmeyin" şeklinde konuştu.

Çiftdoğan'ın haksız uygulamalarına bir yenisi daha eklendi. Endüstri Meslek Lisesi Müdürü A. Hasip Ercan da, Milli Eğitim Müdürlüğü kararıyla görevinden alındı. Buna gerekçe olarak, daha önce öğrenimi engelleyen 50 kadar komandonun okula yeniden alınmaması gösteriliyor.

Önceki yıllarda meslek lisesinde çeşitli olaylara karışan 50 kadar komando okuldan uzaklaştırılmıştı. Milli Eğitim Müdürü, bu kişilerin tekrar okula alınması için diretmiş Hasip Ercan ise, bu öğrencileri kabul etmesi halinde olayların gelişeceğini belirterek kabul etmemişti.

ZİMBABVE

YAŞASIN ZİMBABVE-TÜRKİYE HALKININ KARDEŞLİĞİ

AYDINLIK YAYINLARI

Genel Dağıtım: TUR-DA Hamam Sok. No:4 Cağaloğlu İSTANBUL. Tel: 27 25 22

10 Lira

Oğlunun önünde...

(Baştarafı 1. sayfada) Mustafa Kaya'yı da 400 metre kadar uzaklaştırarak işkence ile el ve ayaklarını ezdiler. Daha sonra muhtarı otomatik silahlarla tarayan saldırganlar olay yerinden kaçtılar. Öldürülen Mustafa Kaya'nın vücuduna 35 mermi saplandığı tespit edildi.

Cinayet sırasında çocuğun çığlıkları üzerine sesi duyup gelen civardaki Kale köylüleri korkunç olayla karşılaştılar. Köylülerin haber vermesi üzerine olaya elkoyan jandarma Emeğin Birliği grubundan oldukları belirtilen Mustafa Kartal, İsmail Ayık, Hüseyin Kaya ve İbrahim Aslan adlı sanıkları yakalayarak tutukladı.

17 APOCU YAKALANDI

Diyarbakır'da biri üniversite sekreteri beş kişiyi öldürmek ve çeşitli gasp ve kahve tarama olayları düzenlemekten sanık 17 Apocunun yakalandığı ve bir süre önce öldürülen üsteğmen Ömer Koç'un katilinin de belirlendiği açıklandı.

Diyarbakır - Hakkari - Mardin-Siirt ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığınca, konuyla ilgili olarak yapılan açıklamada ayrıca Siverek'te çeşitli öldürme, yaralama, gasp ve soygun olaylarından sanık iki kişinin gözaltına alındığı da belirtildi.

Komutanlığın açıklamasında Üsteğmen Ömer Koç'un katili olarak tanımlanan kişinin Ömer Tunar adında lise mezunu boşta gezer bir genç olduğu ve yakalanmasına çalışıldığı bildirildi.

Son günlerde yapılan operasyonlarda yakalanan Apocuların ise Diyarbakır'da bir polis memurunu, bir üniversite sekreterini, iki öğretmeni ve bir başka örgütün üyesini öldürdükleri belirlendi.

Öte yandan yine aynı açıklamada, önceki gün Mardin'in Derik ilçesi Şıhastun köyünde jandarmalarla çatışan dört Apocunun ölü, dört kişinin de yaralı olarak ele geçirildiği belirtildi.

Söz konusu olayda jandarma ile çatışanların Apocular olduğu belirlenmişti.

APOCULAR BİR MUHTARIN KIZINI KAÇIRDILAR

Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Bayramgazi köyü muhtarının kızı Ayşe Akarsu Apocular tarafından kaçırıldı. Köy muhtarı Bektaş Akarsu'nun kızı Ayşe Akarsu Gaziantep Düztepe Lisesinde öğrenci iken ilişki kurduğu Apocu Mustafa Ömürcan tarafından kaçırıldı.

Köy muhtarı Bektaş Akarsu daha önce Bayramgazi köyünde meydana gelen çeşitli olaylarda Apocuları koruyan bir tutum içine girmiş, onları himaye etmişti.

ANKARA'DA YAKALANAN KOMANDOLAR

Ankara Emniyet 2. Şube Müdürlüğü ekipleri Ankara'da öldürdükleri kişilerin cesedini yakan çeşitli yerlere patlayıcı madde atan ve çeşitli silahlı soygunlar yapan Reşat Köksal, Sami Koçanay ve İdris Altındağ adlı üç komandoyu yakaladı.

Basın bürosundan verilen habere göre, sanıkların üzerinde tahrip gücü yüksek patlayıcı maddeler ve bir tabanca ele geçirildi. Komandolardan Reşat Köksal verdiği ifadesinde 25 Kasım 1976'da Hasköy'de sol görüşlü Yanar Demirel'i öldürdüğünü, 21 Kasım 1978 günü Hasköy'deki bir evde sol görüşlü iki kardeşi bütangaz ile bayıltıp boğazlarını kestikten sonra cesetlerinin üzerine mazot dökerek yaktıklarını, Hasköy Pınarbaşı semtinde örgüt için bir ev kiraladığını açıkladı. Sanık ifadesinde ayrıca polisin bu evde yaptığı aramada 4 adet tabanca, 400 mermi, yedek namlu ve kelepçeler ele geçirdiğini, bir taşocağından çeşitli eylemlerde kullanılmak üzere dinamit lokumları çaldığını, İdris Altındağ ve Rıza Ayyıldız adındaki halen firarda bulunan arkadaşlarıyla patlayıcı maddeleri sol görüşlü kişilerin evlerine attıklarını itiraf etti.

İdris Altındağ ile Sami Koçanay adlı komandolar ise 6 işyerinden kapılarını kırarak çok sayıda eşya ve para çaldıklarını açıkladılar.

Üç komando hakların da düzenlenen evrakla Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilerek gözaltına alındılar.

Numune Hastanesine kolundan yaralı olarak tedavi olmaya gelen ve Dev-Yolcu olduğu bildirilen Nazım Karaali ile, yanındaki arkadaşı Mehmet Serçe, kimlik göstermemelerinden şüphelenen polisler tarafından gözaltına alındılar. Kimlik göstermeyen 2'si erkek 2'si kız Dev-Yolcuların "Kimliklerinizi gösterin" diyen doktora saldırdığı bildirildi.

Edinilen bilgiye göre olay şöyle meydana geldi: Biri erkek ikisi kız 3 kişi Numune Hastanesi Acil Servisine gelerek yanlarında bulunan ve kolundan kurşunla yaralı olan arkadaşlarını tedavi ettirmek istediklerini söylediler. O sırada nöbetçi bulunan doktor ise, yaralı kişinin, kolunun kangren olduğunu görerek durumdan şüphelendi ve gelen kişilerin kimliklerini göstermelerini istedi. Bunun üzerine yaralıyı getiren bir erkek kendisinin doktor olduğunu, tedavi edemediğini söyledi.

Nöbetçi doktorun kimlik görmekte ısrar etmesi üzerine gelen kişiler doktora saldırıda bulundular. Polisin olay yerine gelmesi üzerine yaralı Nazım Karaali ve doktor olduğu sonradan anlaşılan Mehmet Serçe yakalandı. İki kız ise kaçtı.

Polislerin, tedavi merkezi olduğu bildirilen yere baskın yaptığı ancak herhangi bir şey bulamadığı öğrenildi.

Önceki gece Gülveren, Bahçelerüstü Mahalle Muhtarı Galip Demirbaş'ın yazıhanesi bombalandı. CHP'li olan muhtarın yazıhanesini bombalayanların komandolar olduğu bildirildi.

Öte yandan yine sol görüşlü olarak tanınan bir plakçının dükkanı da daha önce bombalanmıştı.

TELEVİZYON SEYRETMEYE GİDEN GENCİ "AFİŞ ASIYOR" DİYE GÖZALTINA ALDILAR

Önceki gece saat 21 sıralarında, evinden çıkıp yakındaki otelde televizyon seyretmeye giden Mehmet Kundakçı isimli öğrenci, afis asıyor gerekçesiyle Solmaz-Kılıçtepe Karakolu polisleri tarafından gözaltına alındılar.

Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde öğrenci olan Kundakçı'yı gözaltına alan karakol polisleri "Kızıldere olaylarını protesto eden afiş astığı"nı öne sürdüler.

TUNCELİ'DE APOCULARLA HALKIN KURTULUŞÇULARI YENİDEN ÇATIŞTI

Tunceli'de Halkın Kurtuluşçuları ile Apocular arasında başlayan çatışmalar karşılıklı misillemeye dönüştü. Dün meydana gelen olayda bir Apocu öldü, bir Kavacı genç ise kaza kurşunu ile yaralandı.

Dün Tunceli çarşı merkezinde Halkın Kurtuluşçuları ile Apocular arasında ilkönce birbirlerini tahrik şeklinde başlayan gerginlik, saat 12.30 sıralarında çatışmaya dönüşerek Celal Aşkın adlı bir Apocunun ölmesi ve Veysel Gündoğdu adlı Kavacı bir gencin yaralanması ile sonuçlandı. Celal Aşkın'ı vuranların olay yerinden kaçtıkları, ancak olaydan hemen sonra Hüseyin Çelik ve Metin İlgün adlı iki Halkın Kurtuluşçusunun silahlarıyla birlikte yakalandığı haber alındı. Yakalanan Halkın Kurtuluşçularından Hüseyin Çelik'in üzerinde Brovning marka 14'lük bir tabanca, 9 milimetre çapında elliüç adet mermi ve Metin İlgün'ün üzerinde ise Barabellum marka bir tabanca ile 9 milimetre çapında 39 adet merminin ele geçirildiği silahların kullanılmış olduğu ve kısa süre önce bu silahlarla ateş edildiğinin saptandığı öğrenildi. Yaralı Kavacı genç Veysel Gündoğdu'nun durumunun ağır olduğu ve Elazığ Devlet Hastanesine kaldırıldığı öğrenildi.

Hatırlanacağı gibi Halkın Kurtuluşçuları ile Apocular daha önce Tunceli'de birbirlerine karşı savaş ilan etmiş ve ardından Apocular, Halkın Kurtuluşu grubundan Veli Gültekin'i vurmuşlardı. Konuyla ilgilenen çevreler dün meydana gelen olayın Halkın Kurtuluşçuları tarafından girişilen bir misilleme eylemi olduğunu ifade ettiler.

Öte yandan Kızıldere olaylarının yıldönümü dolayısıyla protesto amacıyla bazı kişilerin Tunceli dağlarında lastik yaktıkları bildirildi.

AMASYA'DA

Amasya'nın Göynücek köyündeki bir kahve otomatik silahlarla tarandı. Ali Alaboğa adlı bir genç öldü, iki genç de yaralandı. Olayla ilgisi olduğu sanılan altı kişi gözaltına alındı.

AĞRI'DA

Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Nadir Kurt ile PTT'de teknisyen olarak çalışan Haydar Demirhan'ın evlerine otomatik silahlarla yaylım ateşi açıldı.

Vali Tuncer Perçinler Ağrı'da bir süredir faaliyette bulundukların bildirdiği altı kişilik bir Dev-Sol hücresinin ortaya çıkarıldığını bildirdi. Gruba dahil oldukları belirtilen Ziya Balcı ve Ali Özyılmaz adlı ilkokul öğretmenleriyle, Eğitim Enstitüsü öğrencisi olan Şahande Aksakal, Sultan Mercan, Bilge Kocakurt ve Şükran Ceylan gözaltına alındı.

KÜTAHYA'DA

CHP Kütahya İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Gürcan uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı. Olayla ilgili olarak Ülkü Yolu Derneği üyesi 6 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Öte yandan CHP İl Başkanı Fevzi Esendemir'in yazıhanesine patlayıcı madde atıldı.

ÇANAKKALE'DE

Çan'ın Taşlıtarla mevkisinde, Kızıldere ile ilgili olarak binalara pankart asmak isteyen Dev-Yolculara, devriye gezmekte olan polis memuru Ahmet Bahadır engel olmak istedi. Dev-Yolcular buna tabancayla karşılık verdiler. Alnından ağır yaralanan polis memuru Ahmet Bahadır, önce Biga Devlet Hastanesine, sonra Bursa Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldı. Olaydan sonra bir grup Dev-Yolcu gözaltına alındı.

MANİSA'DA

Turgutlu ilçesinde Kurtuluş İlkokulunun bayrak direğinden Türk bayrağını indiren bazı kişiler üzerinde "Mahirler Ölmez" yazan ve Dev-Yol amblemi taşıyan kırmızı bir bezi direğe çektiler.

Ayvazhacı'daki...

(Baştarafı 1. sayfada) bu çukurun suyla dolu olduğunu kaydediyorlar.

Ayvazhacı köyündeki heyelanın önce su patlamasıyla meydana geldiğini söyleyen köylülerin bu görüşü jeologlarca da benimseniyor.

Evliyadağı'nın öteki taraflarında da Ayvazhacı köyü dışında, iki ayrı heyelan meydana geldi. Bu heyelan bölgelerinde ise herhangi bir yerleşim alanı bulunmadığı için can kaybı olmadı. Ayvazhacı köyündeki heyelan ise 8 evin üstünü yaklaşık 10 metre kalınlığında "çamurlu toprak"la örtmüş bulunuyor. Çamur kesin ölü sayısının saptanmasını engelliyor. Ancak köylüler toprak altında kalanların 65 kişi civarında olduğunu belirtiyorlar. Develi ovasında bulunan yaklaşık 10 yerleşim bölgesinin büyük bölümü selden hasar gördü.

Sivas'ta Mısmır ırmağında dün sabah kimliği belirlenemeyen bir ceset bulundu. Cesedin sel sularına kapılarak boğulan bir köylüye ait olduğu sanılıyor.

GÖKSUN'DA DA HEYELAN

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesine bağlı Yeşilköy'de yoğun yağışlar yüzünden meydana gelen heyelanda bir evin toprak altında kalması sonucu 5 yurttaş hayatını kaybetti. İbrahim Kalan, Memiş Kalan, Ali Bulut, Hüseyin Bulut ve Hüseyin Yiğit adlı yurttaşlar hayatlarını kaybettiler. Ölen 5 kişiden 2'sinin cesetlerinin enkaz altından çıkarıldığı bildirildi.

Göksun ilçe merkezinde de 2 kişi sel sularına kapılarak öldü.

Afşin ilçesinde de sel sularına kapılan bir genç hayatını kaybetti. Üzerinde kimlik bulunmadığı için cesedin kime ait olduğu saptanamadı.

Öte yandan Adana'nın Feke ilçesinde de taşkın sonucu 4 yurttaş hayatını kaybetti..

Bu arada Seyhan nehrinin üzerinde bulunan Eğlence ve Eynel köprülerinin selden yıkıldığı, ve bu yüzden 60 köyün Karaisalı ilçe merkeziyle bağlantısının kesildiği belirtildi.

ADANA'DA DURUM

Öte yandan Adana hâla sular altında bulunuyor. Şehrin için yer yer bir metreye ulaşan, ortalama yarım metre suyla kaplı durumda. Seyhan baraj gölünde saniyede 2-3 santimlik bir düşme olduğu, saniyede 1779 metreküp su boşaltıldığı öğrenildi. Adana'da ilkokulların salı günü akşamına kadar kapalı kalacağını açıklayan yetkililer hasar tespit çalışmalarının ancak şehirden suların çekilmesinden sonra yapılabileceğini belirtiyorlar.

Bu arada sel sularının Toroslardan sürüklediği, Orman Bölge Başmüdürlüğünce stoklanmış tomrukların baraja doğru ilerlediği, suyun normal seviyesine ulaşmasından sonra toplanacağı kaydedildi.

Adana'nın su altında bulunmasından dolayı ekmek sıkıntısı çekiliyor.

Şiddetli yağışlar ve eriyen karlardan taşan Kızılırmak'da da sular alçalıyor.

KARS'TA TOPRAKBİR EV ÇÖKTÜ: 6 KİŞİ ÖLDÜ

Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Taşbilek köyünde yağışlar yüzünden toprak bir evin çökmesi üzerine aynı aileden Yusuf, Necmi, Güvercin, Şakir, Mahperi ve Birgül Altın adlı yurttaşlar öldü, 3 kişi de yaralandı.

Adana'nın Karaisalı ilçesinin Uzunlu köyünde Seyhan nehri kıyısında 15 yaşlarında bir kızın cesedi bulundu. Cesedin kimliği belirlenemedi.

YENİ YAĞIŞLAR BEKLENİYOR

Yurdun çeşitli bölgeleri bugünden itibaren Batıdan gelen yeni bir yağış kitlesinin etkisi altına giriyor. İlgililer karların büyük bir bölümünün erimesiyle yeni yağışların sel felaketine yol açmayacağını ancak Türkiye'nin Kuzey bölgelerinde etkili olacağını açıklıyor.

İmar İskan Bakanı Turgut Toker ve Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit afet bölgelerinde incelemelerde bulunuyorlar.

İstanbul'un çöplerine dereler de yetmez oldu

Beş milyon insanın yaşadığı İstanbul'un çöplerine dereler de yetmez oldu. Feriköy'deki derelerin bir yıl içinde doldurulmasından sonra, belediye çöp dökecek yer bulmakta güçlük çekiyor.

Aramalar sonucunda belediye Ayazağa'da çöp dökecek bir alan buldu. Ancak bu dere iki ay için kullanılacak. Askeriyeye ait olan bu dereden sonra, belediyenin çöpleri nereye dökeceği meçhul. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Köy-Koop Ankara Birliği Başkanı, Tarhan yönetiminden "satılmış ajanlar" diye sözetti

ANKARA (ÖZEL)

KÖY-KOOP-Ankara Birliği Kongresi huzurlu ve birlik ortamı içinde yapıldı. Yozgat Birliği Başkanı Hadi İlbaş'ın Divan Başkanlığı yaptığı kongre sonucunda Şevki Akıncı yeniden Ankara Başkanlığına seçildi. Akıncı kongreyi açış konuşmasında merkezi Doğu Almanya'da bulunan TKP'nin yayın organları ve radyosu tarafından desteklendiğini söylediği, Tarhan yönetiminin yolsuzluk ve sahtekarlıklarını anlattı.

CHP Milletvekili Tarhan'ın işe gelir gelmez 60-65 CHP'li çalışanın işine son verdiğini ve Merkez Birliği bazı militanlarla doldurduğunu, her geçen gün, Köy-Koop'u köylü örgütünden çıkarıp, fraksiyon yuvası haline getirmeye çalıştığını söyleyen Akıncı, "Eskişehir ve Edirne parkında kaç traktörün avadanlık sandığı, aküsü, kasnağı yoktur. Kaç traktör parası Köy-Koop veznesine girmeden el altından satılmıştır.

9 Martta yapılan olağanüstü kongrenin yasal olmadığına da işaret eden Akıncı, daha sonra şöyle konuştu: "Biz yapalım beğenmezseniz mahkemeye gidin, diyen bir zihniyette demokrasi toplum ve yasalara saygı var mıdır? Bu zorbalıklara devrimcilik değil, faşistlik denir, diktatörlük denir."

Yargı organlarını da işgalci yöntemlere karşı harekete geçmeye çağıran Ankara Birliği Başkanı, sözlerini "zafer satılmış ajanların değil, yurtsever halkın olacaktır" diye bitirdi.

Yeni Köy-Koop Ankara Birliği yönetimi şu kişilerden oluşuyor: Şevki Akıncı, Ömer Tekeli, Nuri Tırpancı, Davut Tonal, Rıdvan Atılgan.

Aydınlık
BAYAS Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makaleleri Sorumlu Müdür: S. DOĞAN BOYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44-26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL, 6 aylık 1800 TL, 1 yıllık 3600 TL
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL, 6 aylık 2250 TL, 1 yıllık 4500 TL
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22840-782

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

THKP-C neydi? Nasıl doğdu?
Eylemlerine katılanlar bugün ne diyor?

12 Mart, THKP-C'nin görüşlerinin pekişmesinde önemli bir etken oldu

●Mücadele barışçı bir şekilde gelişseydi, ideolojik tartışmaya zaman kalsaydı, maceracılık daha az zararla tesirsiz hale getirilebilirdi Devrim bugünden yarına bir olay gibi görünüyordu. İşçilere ve köylülere dayanılmayınca insanlar onun dışında dayanaklar aradılar

Sina Çıladır anlatıyor:

Revizyonizm, cunta, intihar ve teslimiyet

Revizyonizm konusunda fikirlerimiz çok berrak değildi. Bu konuda Mihri ile görüş birliğine varamıyorduk. O zaman bize göre modern revizyonizm Kruşçev'in tezlerinde barışçı geçiş tezlerinde, devletin halkın devleti haline geldiği tezinde, ulusal kurtuluş savaşlarının bütün dünya çapında bir nükleer savaşa yol açabileceği ve dolayısıyla bu savaşların başlamasıyla ortaya çıkan bu revizyonist tezlerde bir terslik olduğunu söylüyorduk. Zaten bu tezler Marksizmin temel ilkelerine de aykırı düşüyordu. Ancak yine de SB'yi sosyal emperyalist bir ülke olarak nitelemiyorduk. Ve sadece Rusya'nın modern revizyonist olduğunu söylüyorduk. Mihri Belli ise buna kesinlikle karşı çıkıyordu. Ve Ho Şi Min tavrı değil orta yolcu bir siyaseti Aydınlık dergisinde oturtmaya çalışıyordu. TİP Çankaya ilçesine gelenler bizden modern revizyonizm konusunda fikir sorduklarında biz bu soruları üstü örtülü bir şekilde geçiştiriyorduk. Ancak çok alıştırıldığımız için bu meseleyi tecelli düzeyde ele almak zorunda da hemen değildik. Bu sorunu görmek için bir toplantı yapıldı. Toplantıya Mahir, Yusuf, ben, Mihri Belli, Seyhan Erdoğdu, Bilim ve Sosyalizm Yayınları sahibi, Vahap, yani MDD hareketinin Doğu Perinçek ve arkadaşları dışında kalan herkes katıldı. Mihri Belli yine orta yolcu bir tutumu savundu. Biz ise modern revizyonizmin üstüne gidilmesini istiyorduk. Tartışmada ortaya bir şey çıkmadı. Daha sonra bizim kendi aramızda yaptığımız toplantıda Mihri'nin tutumunun yanlış olduğunu söyledik. Ancak SB'nin revizyonizmden dolayı sosyal emperyalist bir ülke haline geldiği fikrine bir türlü varamıyorduk. Mahir, modern revizyonizm konusunda bizim zaafa uğramamızı bir bakıma Mihri Belli'nin sırtına yıkmaya çalışıyordu.

CUNTA SÖYLENTİLERİ VE THKP–C

12 Mart sıralarında birtakım radikal subayların cunta ile iktidara geleceği söylentileri ortalarda dolaşıyordu. Hatta THKP–C'nin ordudaki örgütlenmesi kanalı ile de bu haberler geliyordu. Bu durum THKP–C'yi maceracı eylemlerinde daha pervasızlaştırıyordu. Yoksa THKP–C bir cunta için örgütlenmiş bir hareket değildi. Bu anlamda cuntalara bel bağlama fikrinden sözedilebilir. Bu bel bağlama tutumu kaybolmadı. Nitekim savunmaya bu duygu açıkça yansıdı. Firardan sonra da ordu içindeki radikal subaylarla faşist diktatörlüğe karşı ortak hareket edilebileceği fikri teorik olarak vardı. Ancak böyle bir şey olmadı. O dönemin tarihsel koşulları bizim dışımızda var olan cunta örgütlenmeleri ile bizi haliyle birtakım ilişkilere soktu. Bu doğru. Ancak biz cuntacı değildik. Bu zorunlu bir sonuç olarak ortaya çıkıyordu.

Ereğli'de THKP–C için şöyle düşünüyordum. Bu bölgeden gerilla eylemleri için eleman çıkarmayı düşünüyorduk. Yoksa kitle eylemlerine girme diye bir şey düşünmüyorduk. Sadece örgütün propagandası için bir mahalli gazeteyi kullanmayı düşünüyorduk.

Biz o zamanlar devlete karşı girişilen eylemlerle devletin bize ödün vermesi karşısında devlete karşı olan halk kitlelerinin bizi takip edeceğini ve devletin bir güç olmadığını onlara anlatmış olacaktık. Biz işte esas olarak bunu düşünüyorduk.

RİCAT TAKTİĞİ

Mahir hapishanede en az beş altı yıl geri çekilmeyi düşündüğü halde dışarı çıkınca sonradan tam tersini yaptı. Çünkü Mahir hapishanede iken o lafı ettiğinde henüz firar düşünülmüyordu. Oysa Mahir firardan sonra herşeyden önce bir çevre baskısı ile karşılaştı. Yurt dışına gitme halinde Denizleri bıraktıkları düşüncesi söz konusuydu. Çevre baskısı derken bunu kastediyorum. İntihar eyleminin altında yatan en önemli faktör de bu bence. Bir umutsuzluk hali kendiliğinden ortaya çıkıyordu. Çok sınırlı hareket kesinlikle bir intihar psikozu yaratıyor. Kızıldere'ye bu yoldan gidildi.

UMUTSUZLUK VE ÇÖKÜŞ

Ben Yusufların çözülmesinde korku unsurunun belirleyici olduğuna inanmıyorum. Çünkü o dönemde korkunun bir anlamı yoktu. Şüphesiz Yusufların kendini kurtarma istekleri de vardı. Yusuf dışarıda sık sık soruyordu: 'Ben idam cezasıyla aranıyor muyum?' Yusuf arasıra kendilerinin de eylemler yapacağından sözediyordu. Bence çözülmelerinde esas unsur yalnız kalmaları, umutsuzlukları. Çevreleri boş. Cunta girişimleri boşa çıkmış. Cunta girişiminin boşa çıkması, yapılan eylemlerin başarısız olması, hükümetin taviz vermemesi, ayrışma o atılganlık kendini cesaret şeklinde gösteren 12 Mart öncesi cesaret bu gelişmelerden sonra tam tersine döndü. Yani zıttına, teslimiyete dönüştü. Yusufların Mahirlere karşı kaleme aldığı yazı teslimiyetin ta kendisi.

●Necmi Demir: "Bunların teorisi baskın gelenin önünde el etek öpme teorisiydi... Daha sonra bir kısmı Amerikancıların zayıfladığını görüp efendi değiştirdiler. Bu kez Rusya'ya selam durdular"

Aydınlık
Sizce devrim ne kadar yakındı?

Ömer Güven
Çok uzak görünmüyordu.

Necmi Demir
İnsanların konuşmalarına bakarsan çok uzun engebeli bir yol. Ama ruh halleri ile bugünden yarına bir olay. Burada önemli olan şu, işçi ve köylülere dayanmadığı için insanlar onun dışında dayanaklar arıyorlar. Nitekim 1972'de THKP-C'nin çöküşü ile cuntacılığın çöküşü arasında yakın bir bağ var. '72'de cuntaların geleceği söndü. Bugünden yarına bir devrim hayali ortadan kalktı. Bir kısmı insan çöktü bir kısmı iyice kabalaştı.

Aydınlık
Mahkemelerde davayı inkar edenlerin teorileri hangi temele dayanıyordu?

Necmi Demir
Yusuf Küpelilerin daha sonra geliştirdikleri teori, THKP–C'ye karşı, ama özünde aynı anlayıştan kaynaklanıyor. Bakıyorlar ki, güvendikleri dağlarda kar yağmış, "radikaller" iktidara gelmiyor, aksine karşıt güçler bastırmış, bu kez buna uygun bir teori geliştiriyorlar. Emperyalizme en bağımlı güçleri anti-emperyalist güç sayıyorlar. "Abdülhamit, ittifakçılar, serbest fırka, Menderes ve 12 Martçılar anti-emperyalist güçlerdir. '60'larda gelişen Amerikan aleyhtarı hareketler ise provokasyondu."

Kamil Dede
Yani başından halk güçlerini önemsemeyerek, emperyalizmin güçlerini abartarak umutsuz bir tablo çiziyor. Üçüncü Dünyanın sömürgeciliğe karşı yürüttüğü mücadeleyi yok sayıp, sömürgeciliğin yıkılmasını emperyalizmin bir oyunu olarak gösteriyor. Aynı Kruşçev gibi.

İlkay Demir
Bu temelde Kruşçev'le nasıl mücadele edilebilirdi? Kruşçev'in "pasifizmine" karşı öncü savaş teorisi çıkarılarak. "Kadiri mutlak" emperyalizmin sinir merkezlerine bir grup öncü ile saldırmayı hedefleyen intihar çizgisi, THKP–C de bunu savundu. Sonra ne oldu? Öncü savaş teorisi bir yıkıldı, altından Yusufların aynı ideolojik temeldeki teslimiyet teorileri çıktı. Bunlar zaten "Kadiri mutlak" olarak kabul ettikleri emperyalizme boyun eğdiler.

Necati Sağır
Ve madem bu kadar güçlü, Rusya'ya dayanmak tek yoldur anlayışına vardılar.

Kamil Dede
Dikkat ederseniz, "Bizde bunlara alet olduk" diyorlar. Bunların teorisi baskın gelenin önünde el etek öpme teorisiydi. Daha sonra bir kısmı Amerikancıların zayıfladığını görüp efendi değiştirdiler. Bu kez Rusya'ya selam durdular.

Aydınlık
THKP-C ile Kuruşçevci teoriler arasında nasıl bir ilişki kurulabilir?

İlkay Demir
Evet, Kruşçev emperyalizmi olduğundan güçlü gösteriyordu, "nükleer savaş çıkar" diyerek devrimlerin karşısına çıkıyor. O devrimlerin birinin nükleer şemsiyesi altına girmek zorunda olduklarını savunuyordu. Bu revizyonist teori ile emperyalizmin kadiri mutlak olmadığını göstererek, süper devlet hegemonyacılığına karşı çıkılarak mücadele edilmeliydi. THKP–C ise emperyalizmin kadir-i mutlak olduğunu kabulleniyordu. Kesintisiz Devrim II-III'de ve diğer bazı yazılarda emperyalizm köklü sorunlarını çözmüş bir sistem olarak tahlil edilmiştir. Güçlü olmak için rekabetten vaz geçip, birleşmiş bir emperyalizm, devrimleri önlemek için sömürgelere "bağımsızlık" bahşeden, geri ülkeleri geliştirerek refahı sağlayan bir emperyalizm. Cephe bu görüşleri olduğu gibi benimsemiştir. Emperyalizmin gerçekten geliştirdiği bir şeyden, mezar kazıcılarından ise habersizdi. Kruşçev tahlillerine en çok yer verilen yazı Kesintisiz Devrim II-III'dür. Ve cepheyi bugün sürdürme iddiasındakilerde bu tahlilin etkileri çok yoğun. Başlangıçta Mahir'de Kruşçev revizyonizminin etkileri daha zayıf, giderek artıyor. Ve ilginç olan en umutsuz döneminde, bu etkiler çoğalıyor.

Necmi Demir
Bence '71'de bir hesapsızlık, bir hayalcilik, şovalye ruhu var. Güçler ittifaklar hesaplanmıyor. Kesintisiz Devrim II-III'ün kaleme alındığı '72'de tam bir "hesaplılık" var. Rusya'yı ve darbecileri müttefik olarak görüyor. Çıkmaz yolun hesabı bu da!

Aydınlık
12 Mart'ın maceracılığı körüklediği söylenebilir mi?

Ömer Güven
12 Mart maceracılığın beslendiği zemini pekiştirmiş ve maceracılığa karşı yürütülen mücadelenin etkisini zayıflatmıştır. O yıllarda Türkiye'de henüz tam olarak ayrışmamış bir sosyalist birikim vardı. M. Belli ideolojik mücadele ile yıkıldı. Ardından M. Çayan güç topladı. Fakat onun fikirleri ile bir ideolojik mücadeleye zaman kalmadan 12 Mart geldi. Karşıt güçler bir muhtıra verip hemen hesaplaştılar. Herkes kartlarını ortaya koydu. Herkes 12 Martçılarla hesaplaşmak zorunda kaldı. O zaman ayrımlar kemikleşti. Mücadele demokratik bir ortamda gelişseydi, ideolojik mücadeleye zaman kalsaydı, maceracılık daha az zararla tesirsiz hale getirilebilirdi.

İlkay Demir
Evet, demokrasi bireysel terörizmi zayıflatan bir unsur. Demokrasiye darbe indirildi mi, terörizm güçleniyor.

Necati Sağır
12 Mart THKP—C'nin çizgisinin netleşmesinde önemli bir etken oldu. Cephe bildirisi, 12 Mart darbesinin silahlı mücadele şartlarını doğurduğunu söylüyor. Kendini ikna etmeye çalışıyor. "12 Mart'ın baskıları bize başka bir seçim olanağı bırakmamıştır. Artık cuntalar cuntaları izleyecektir. Ülke Latin Amerika ülkelerine dönmüştür" diyor. 12 Mart esas olarak maceracılığa bir ivme vermiştir.

BİTTİ

18.45 HABERLER

18.50 GÜLE OYNAYA

Haftanın şarkısı EFEM ile başlayacak programın Jimnastik bölümünde ELLERİM PARMAKLARIM tekerlemesi oynanacak. Ayın konserinde geçen haftanın şarkıları Vücudumuz, İlimon ektim taşa, Dostluk, Ağaç türküsü ve Efem parçaları TV çocuk korosu tarafından sunulacak.

19.15 KADIN DÜNYASI

Mansur Sunkar'ın hazırladığı ve Ayten Gökçer'in sunduğu programda bir kadın polisin günlük yaşantısı, doğum sonrası sarılık, Rana Alagöz'den bir şarkı, pratik ev bilgileri ve kısa bir oyun yer alıyor.

19.50 UYKUDAN ÖNCE

Programda Günseli Akol çocuklarla söyleşecek. Ayrıca bir çizgi film gösterilecek.

20.00 HABERLER

20.40 MİNİK BALE

20.50 FORSYTE EFSANESİ

Başlıca rollerini İngiliz komedyeni Kenneth Moore ve Eric Porter'in oynadığı 26 bölümden oluşan dizinin bugün ilk bölümü yayına giriyor.

21.35 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ

Kayhan Öztepe'nin hazırladığı programda Nükhet Duru şu parçaları okuyacak: "İsyan ettim hayata", "Şüphe ediyorsun", "Hayat umutla başlar", "Ben sana vurgunum","Ben bir kadınım"

22.05 SPOR

Haftanın spor olaylarına yer verilecek.

22.45 HABERLER

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Uyuşmazlık Mahkemesi ve MHP

Hergün gazetesi, şimdi de Uyuşmazlık Mahkemesi hakimlerine saldırıyor.

Kızmalarının sebebini anlatalım.

Sıkıyönetimin ilanından bu yana birçok o[...]yın Sıkıyönetimi ilgilendirip ilgilendirmediği adli yargı ile askeri yargı arasında anlaşmazlık konusu oluyor.

Bu anlaşmazlıklar sonunda Uyuşmazlık Mahkemesine gidiyor ve Uyuşmazlık Mahkemesi olaya hangi mahkemenin bakması gerektiğine kesin olarak karar veriyor.

20 Mart tarihli Resmi Gazetede de Uyuşmazlık Mahkemesinin bu çeşit görev anlaşmazlıklarını sonuca bağlayan bazı kararları yayınlandı.

Kararlar arasında fikir hürriyetini kısıtlayan 142' nci maddeyi Sıkıyönetime gönderme veya duvarlara yazı yazanların, gazete satanların davalarının Sıkıyönetimde görüleceği gibi olumsuz olanları var.

Uyuşmazlık Mahkemesinin bazı üyeleri bu kararlara muhalefet ediyorlar. 142' nci maddenin şiddet ile ilgisi olmadığından, duvara yazı yazma, gazete satma eylemlerinin de Sıkıyönetimi gerektiren yaygın şiddet eylemlerinden olmadığı için adli yargıda bakılması gerekt[...]ni savunuyorlar.

Peki, Hergün gazetesi bu işe neden bu k[...]lar kızmış?

Yazdıklarına göre, bu hakimlerin mu[...]fetlerine kızmışlar.

Ama esas sebep o değil.

Esas kızdıkları ve saldırdıkları, hem bu [...]lerin, Uyuşmazlık Mahkemesinin bütün üyelerinin karar verirken anarşinin kaynağını araştırmış olması.

Hergün'ün nasılsa "unutup" alıntı yapma[...]ğı kararı da biz yazalım ki, mesele iyice a[...]şılsın.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 24.12.1979 [...]hinde oybirliği ile aldığı karar:

MHP üyesi sanıklar Fuat İstanbullu, Ali [...]man, Sami Ocak, Ekrem Pazarcı ve Osman [...]cı, Adana Ülkü Ocakları Derneği Sekreteri [...]mut İkiyek'ten aldıkları iki makinalı tüfe[...] şarjörlerini Ankara'ya sokarken yakalanmış[...]

Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesi Sıkıyöne[...]min bakmasına karar vermiş. Adana Sıkıyö[...]tim Mahkemesi ise suç sıkıyönetimin ilanın[...] önce işlendiği için kendini görevsiz saymış[...] va Uyuşmazlık Mahkemesine gelmiş.

Uyuşmazlık Mahkemesinin kararı şöyle:

"Sanıkların MHP üyesi oldukları ve parti i[...]ri için Adana'ya gittiklerinde Adana Ülkü Ocağı Sekreteri olan sanık Mahmut İkiyek'ten silahları temin ettikleri ve cemiyetin muhtemel işlerinde kullanmak üzere silah temin ve naklettikleri

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

Haftadan seçmeler

Bu hafta yeni diziler başlıyor

Bu hafta başlayan yeni yayın döneminde programlar, yeni diziler var. 17.00'de yayına b[...]cak birinci kanalda ilk olarak bölgesel haberler[...]cek. Salı, çarşamba, perşembe ve cuma günler[...]lı türkülü "AKŞAMA DOĞRU" adlı bir eğiti[...]ramı yayınlanacak. Yine aynı günler üçüncü p[...] olarak öğrenciler için üniversiteye hazırlama, [...]va Doğru" eğitim yayını yer alıyor.

Yeni programlardan biri salı günü yayınlana[...]gazin, eğlence programı STÜDYO 1. cuma g[...] sosyal, psikolojik konuları ele alan "YAŞAD[...] yayına giriyor.

YENİ DİZİLER

Pazartesi saat 20.50'de İngiliz komedyeni K[...] Moore'un başrolda oynadığı 26 bölümlük FO[...] EFSANESİ, çarşamba günü 21.15'de Taylor C[...]in romanından esinlenerek televizyona uyarla[...]tı bölümlük bir dram "İKİ TANIK", pazar gece 20.45'de zengin, güçlü Teksaslı bir ailenin her [...]yinin duygularını ve yaşam felsefelerini işleyen [...]lümlük dizi film "DALLAS" başlıyor. Bu a[...]şembe günleri yeniden AŞK GEMİSİ gösterilm[...]lanacak. Hafta sonu cumartesi günü saat 20.[...] beklenen dizi "KAYNANALAR" başlıyor

Haftanın filmler

1 NİSAN SALI

Yukarıda Biri

Sevgiden yoksun bir boksörün yaşamı. Yö[...]liğini Robert Wise'in yaptığı ve başlıca rolle[...] Newman, Pier Angeli, Everett Sloane'in pay[...] film yaşanmış bir olayı, boksör Rocky Grazi[...] yükselişini anlatıyor.

4 NİSAN CUMA

İntikam Meleği

Yönetmenliğini Metin Erksan'ın yaptığı [...]rik'in başrolde oynadığı film Türk usulü Ham[...]

6 NİSAN PAZAR

Dertli Baba

Yönetmenliğini Henry Koster'in yaptığı J[...]wart ve Sandre Dee'nin başrollerde oynadıkla[...]pik bir eski Amerikan komedisi.